ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್:—ನಾನು 59ನೇ ರೂಲ್ ಪ್ರಕಾರ ಒಂದು ಎಲುವಳಿ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಕಳಿಸಿದ್ದೆ .....

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು, ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಚನ್ನಯ್ಯನವರು, ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡರು, ಇವರೆಲ್ಲ ಈ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಯಾವಾಗ ಕೊಟ್ಟರು ಆ ಕಾಲಕ್ಕೆ ವಸ್ತು ಪ್ರದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಒಂದೇ ಮೋಷನ್ ಇರಬೇಕು ಬೇರೆ ಯಾವುದೂ ಇರಬಾರದು ಎನ್ನುವ ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಣದಮೇರೆ ಈ ಸೂಚನೆಗೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡಲಾಯಿತು. ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಹೇಳಿರುವ ವಿಷಯವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಸೂಚನೆಗೆ ನಾನು ಮಂಜೂರಾತಿ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ, ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರು ಆ ವಿಷಯವನ್ನು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ನಮ್ಮ ಕಡೆಯವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಅಭ್ಯಂತರವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನನ್ನ ಪ್ರಶ್ನೆಯೇನೆಂದರೆ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಿಪ್ಪೆ ಸಾರಿಸಿ ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ನಾಳೆ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಬರುವುದನ್ನು ಓದಿದರೆ ಜನರಿಗೇನು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಎರಡೂವರೆ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಅವರ ಹೇಳಿಕೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸರಿಯಲ್ಲ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ತಾವು ಹೇಳಿರುವುದೆಲ್ಲಾ ರಿಕಾರ್ಡಾಗಿದೆ, ತಾವು ಕೂಡಿ.

Budget Estimates for 1969-70—Demands for Grant Demand Nos. 6, 29, 30, 30A, 30B, 31, 31A, 32, 42, 43, 45, 47, 48 and 50.

(Debate Continued)

Mr. SPEAKER.—Let us now take up the next item on the Agenda. May I know what time is required for Government to reply?

Sri VEERENDRA PATIL.—In all, we three, myself, Minister for Public Works and Minister of State for Ports, are participating in the debate, and we may take one hour.

Mr. SPEAKER.—Then, I think the time will have to be extended by one hour.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಮಾತನಾಡುವವರು ಇನ್ನೂ ಇದ್ದಾರೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಇಬ್ಬರು ನಾಯಕರು ಸೇರಿ ಎರಡು ಷೆಡ್ಯೂಲು ತಯಾರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಪರವಾಗಿ ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡರು ಮತ್ತು ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷದ ಪರವಾಗಿ ಅಗ್ನಿಹೋತ್ರಿಯವರು ದಿನವೂ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಬರೆದು ಕೊಟ್ಟು ಷೆಡ್ಯೂಲು ತಯಾರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ನಡೆಯುವುದಾದರೆ, ಇಬ್ಬರು ನಾಯಕರೂ ಕೂತಿ ಹೇಳಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಾನೇನು ಮಾಡಲಿ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ನಾಯಕರಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಮಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಿ. ನೀವು ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಸಭೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಜವಾಬು ಕೊಟ್ಟರೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವುದು, ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ತಾವು ಹಿರಿಯರು. ನಾನಾದರೂ ಏನು ಮಾಡಲಿ? ಒಮ್ಮತದಿಂದ ಕರಾರು ಆಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಕಡಮೆ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಅವರ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಬೇಕು.

Sri S. SIVAPPA.—Today, we are discussing demands totalling about Rs. 98 crores, *i.e.*, nearly half the Budget. On these important demands, if there were to be no full discussion, we may not be doing full justice.

Unless there is full discussion, it may not be possible even for the Chief Minister to reply on vital subjects, like river waters, irrigation projects, etc. Therefore, the Hon. Chief Minister should hear some of the important suggestions by members. So many things crop up in the middle; it is not in our hands.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಎರಡು ದಿವಸ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿತ್ತು, ಆಗ ಬೇಕಾದ್ದು ಹೇಳಬಹುದಾಗಿತ್ತು.

Sri S. SIVAPPA.—I know the Hon. Chief Minister is going to Delhi tomorrow. Therefore, as Sri Channaiah suggested, if possible, we can sit in the morning tomorrow and the Chief Minister and other Ministers can reply, and today we can discuss the Demands for another two hours. That is the only way out.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ಮೊಟ್ಟಮೊದಲು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಗೊತ್ತುಮಾಡಿದಾಗ ಎರಡೂವರೆ ಗಂಟೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಬರುತ್ತದೆಂಬುದು ಗೊತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಮಧ್ಯೆ ಅದು ಬಂದುವರಿಂದ ಹೆಸ್ಸು ಜನರು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಸಾಯಂಕಾಲ ಹಚ್ಚು ಹೊತ್ತು ಕ್ಷೋಭೋಣ, ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡಲಿ, ಇಂದು ಚರ್ಚೆ ನಡೆಯಲಿ. ಇದಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಎರಡು ಗಂಟೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆಯಾಟ್ಟು ಇದಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎ. ಅಗ್ನಿಹೋತ್ರಿ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡರು ನಾನು ಮತ್ತು ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರು ಕುಳಿತು ಈ ಪ್ರಕಾರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ನಡೆಯಬೇಕೆಂದು ಒಂದು ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿದ್ದೆವು. ಈಗ ಏಳು ಗಂಟೆಯಾಗುತ್ತಾ ಬಂತು, ಎರಡು ತಾಸು ಕೂತರೂ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ, ಇಂದೇ ಈ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ಮುಗಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ರಂಗನಾಥ್.—ರೂಲ್ 59 ರ ಪ್ರಕಾರ ಡಿಸ್‌ಕಷನ್ ರೈಸ್ ಮಾಡಲು ಎರಡೂವರೆ ಗಂಟೆ ಅವಕಾಶ ತಾವು ಕೊಡುತ್ತೀರಿ. ನಾವು ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡಲು ನಮಗೆ ಹಕ್ಕಿದೆ, ಅದನ್ನು ಮೊಟಕುಮಾಡುವುದು ಅಷ್ಟು ಸಾಧುವಲ್ಲ. ಬೇಕಾದರೆ ಒಂದೇ ದಿವಸದಲ್ಲಿ ಗಿಲಟಿನ್‌ಗೆ ಹಾಕಿ ಮುಗಿಸಬಹುದು. ನಿನ್ನೆ ಕೂಡ ಕೇವಲ ಮೂರು-ನಾಲ್ಕು ಜನರು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಬೇರೆ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಕಾಲ ವಿಯೋಗವಾಯಿತು. ನಮ್ಮ ಹಕ್ಕನ್ನು ಕಳೆದು ಕೊಳ್ಳಲು ನಾವು ತಯಾರಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಚಾರ ಗಮನಿಸಿ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಮಾನ್ಯ, ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಮತ್ತು ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಅವಕಾಶ ಬೇಕೆಂದು ಅವರು ಕೇಳುವುದರಿಂದ ಇವತ್ತು ಎಂಟು ಗಂಟೆಯವರೆಗೆ ಚರ್ಚೆಮಾಡಿ ನಾಳೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟರೆ ಆಗಬಹುದು. ನಾಳೆ ನಾನು ದೆಹಲಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕು, ಬಹಳ ಗಹನವಾದ ವಿಚಾರ ಅಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಗೆ ಬರುತ್ತದೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ಅಧಿಕಾರಿಗಳೊಡನೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬೇಕು, ಫೈಲುಗಳನ್ನು ನೋಡಬೇಕು, ಹಿಂದಿನ ಚರಿತ್ರೆ ಇತ್ಯಾದಿ ನೋಡಬೇಕು, ಇದಕ್ಕೆ ಸಮಯವಿರಬೇಕು, ನಾಳೆ ಬಿಡುವಿದ್ದರೆ ಉತ್ತಮವಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಚಾರ ತಮಗೆ ಬಿಟ್ಟದ್ದೆ, ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬಹುದು.

Mr. SPEAKER.—I am very glad that a request was made and it is accepted. I think, we may sit today up to 8-30 P.M. and tomorrow the Ministers will reply. Since the time to be extended is beyond one hour, I will have to take the consent of the House. Is it the pleasure of the House, that the time for these Demands be extended by two hours?

HON. MEMBERS.—Yes.

Mr. SPEAKER.—Now the House will sit up to 8-30 P.M. and meet tomorrow again at 9-00 A.M.

7-00 P.M.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಜಿ. ಹಾಲಪ್ಪ (ಚನ್ನಗಿರಿ).—ಸನ್‌ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಸಭೆಯು ಮುಂದೆ ಇರುವ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತಾ ನಾಲ್ಕು ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡಬೇಕೆಂದು ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ಇಲಾಖೆ ರೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆ ಎಂದು ಹೆಸರಿಟ್ಟಿದ್ದರೂ ಇದು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದ ಒಂದು ಅತಿ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದ ಇಲಾಖೆ ಎಂಬುದರಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವಿಲ್ಲ. ವಸ್ತುತಃ ಈ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಒಂದು ಗುಣ ಮಹತ್ವ ಇದರಲ್ಲಿ ಇದೆಯೇ ಎಂದರೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಇಲ್ಲ, ಇದಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಒಂದು ಹೆಸರನ್ನಿಡಬೇಕೆಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಇದು ರೋಕ ಅಪಾಯ ಇಲಾಖೆಯಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿದೆ. ನೂರು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡತಕ್ಕ ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮತ್ತು ಈ ಶಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಎಷ್ಟು ದಕ್ಷತೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಯಿಂದ ಇದರ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೋ ಅಷ್ಟೂ ದೇಶಕ್ಕೆ ಉಪಕಾರವಾಗುತ್ತದೆ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ವಸ್ತುಸ್ಥಿತಿ ಅದಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ನಾವು ಬಹಳ ವಿಷಾದದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದೊದಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿದರೂ ಹಣ ಇಲ್ಲ. ಹಣದ ಕೊರತೆ ಇದೆ ಮತ್ತು ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಬಜೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿ ಬಗ್ಗೆ ಹಣ ಒದಗಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ ಎಂಬ ವಾದ ಕೇಳಿ ಬರುತ್ತಾ ಇದೆ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮತ್ತು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸ್ವಲ್ಪ ಇದರ ಲಗಾಮನ್ನು ಬಿಗಿ ಹಿಡಿದರೆ ಇದರಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಅಪವ್ಯಯವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿದರೆ, ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿದರೆ ಬಹುಶಃ ಹಣವನ್ನು ನಮ್ಮ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಉಳಿಸಬಹುದು ಎಂದು ಅನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯತಕ್ಕ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ಬಹಳ ಮಿತಿಮೀರಿ ಹೋಗಿದೆ, ಇದಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲಿನ ವರೆಗೂ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಯಾವ ತರಹದಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಸರಿಯಾದ ಲಗಾಮನ್ನು ಹಾಕಿಲ್ಲ, ದಿನದಿಂದ ದಿನಕ್ಕೆ ಬಹಳವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಒಂದು ನಿದರ್ಶನ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ—ಇದು ಅವರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ ಆದರೆ ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮನಸ್ಸು ಇಲ್ಲವೇನೋ ಎಂದು ಶಂಕೆ ಬರುತ್ತಾ ಇದೆ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ಬೆಂಗಳೂರು ಮತ್ತು ಹೊಸೂರು ಅಲ್ಲದೇ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಪಟ್ಟಣಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಅನೇಕ ನಟ ಎಂಜಿನೀಯರುಗಳು ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಬಾಳತಕ್ಕ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಬಡಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ತಾವು ನೋಡಬಹುದು, ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತನಿಖೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ವಿಜಲೆನ್ಸ್ ಕಮಿಷನ್ ಇದೆ, ಅಂಟಿಕರಪ್‌ಷನ್ ಕಮಿಟಿ ಇದೆ ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಇದ್ದರೂಕೂಡ ಅವರು ಸುಖವಾಗಿ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸ್ವಲ್ಪ ನಿಗಾ ವಹಿಸಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಎಲ್ಲರೂ ಕೆಟ್ಟವರು ಎಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಜಾಗರೂಕರಾಗಿದ್ದರೆ ನಮ್ಮ ವಾರ್ಷಿಕ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಗಾದರೂ ಕೂಡ ಹಣ ಒದಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ....ಮೈನರ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಬಜೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ 3 ಕೋಟಿ 80 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದೀರಿ, ಇದು ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ. ಇದು ಯಾವುದಕ್ಕೂ ಸಾಲುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ. ಮೈನರ್ ಇರಿಗೇಷನ್‌ನಿಂದ ಸುಮಾರು 8-10 ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ ನೀರಾವರಿ ಯಾಗುವಾಗ ಕೇವಲ ಇಷ್ಟು ಕಡಿಮೆ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಇದನ್ನು ತಾತ್ಸಾರ ಮನೋಭಾವದಿಂದ ಕಡೆಗಣಿಸಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಕಲ್ಯಾಣವನ್ನು ಸಾಧಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಪ್ರಗತಿ ಇನ್ನು ನೂರು ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಕೂಡ ಇದೇ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಘಂಟಾಘೋಷವಾಗಿ ಹೇಳಬಹುದು.

ನಮ್ಮ ಬಜೆಟ್ಟನ್ನು ನೋಡಿದ್ದೇ ಆದರೆ ಅನೇಕ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಡಗಳ ಮೇಲೆ ಹಾಕುತ್ತಾ ಇರುವುದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಇನ್ನೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಬೇಕಿರತಕ್ಕ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಡಗಳ ಮೇಲೆ ಇಷ್ಟೊಂದು ಕೋಟಿಗಟ್ಟಲೆ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಹಾಕಿರುವುದು ಸರಿಯೇ ಎಂಬ ಈ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಬಹಳ ದೀರ್ಘವಾಗಿ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರವಲ್ಲಿ ಪೊಲೀಸ್ ಖಾತೆಗೆ ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಡಗಳ ಮೇಲೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಅವರಿಗೆ ವಾಸದ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಡ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಹಣವನ್ನು ಮಿಗಿಸಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಹಾಗೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಏನು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್‌ದಾರರ ಹೊಟ್ಟೆ ತುಂಬಿಸುವುದಕ್ಕೋ ಅಥವಾ ಇನ್ನಾವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೋ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ಒಂದರಲ್ಲೇ ಇಷ್ಟು ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿರುವುದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಸಾಧುವಾದುದಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 50 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಹಣ ದುರುಪಯೋಗವಾಗಿದೆ ಎಂದು ನನಗೆ ಅನಿಸುತ್ತದೆ. ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ ಡಿವಿಜನ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಬಹಳ ತಾರತಮ್ಯ ಕಂಡು

ಬರುತ್ತದೆ. ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ ಪೋಲೀಸ್‌ನವರ ಕ್ವಾರ್ಟರ್ಸ್‌ಗೆ ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿರುವಂತೆ ಜ್ಯುಡೀಷಿಯಸ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿಗೆ ಯಾವ ಹಣವನ್ನೂ ಖರ್ಚು ಮಾಡಲು ಒದಗಿಸಿಲ್ಲ. ಜ್ಯುಡೀಷಿಯಲ್ ಆಫೀಸರ್ಸ್‌ಗೆ ಕ್ವಾರ್ಟರ್ಸ್‌ನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಕೊಡಬೇಕಾದ್ದು ಅತಿ ಮುಖ್ಯ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ. ಪೋಲೀಸಿನವರಿಗೆ ಕ್ವಾರ್ಟರ್ಸ್ ಕಟ್ಟಿ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇರುವುದು ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ವೇಸ್ಟ್ ಎಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಏಕೆಂದರೆ ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕವರು ಎಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದು ನನಗೆ ಖುದ್ದಾಗಿ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಅಪರಾಧಿಗಳಿಂದಲೂ ಹಣವನ್ನು ತಿನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಫಿರ್ಯಾದಿಯಿಂದಲೂ ಹಣವನ್ನು ತಿನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಇಂತಹ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ಇರತಕ್ಕ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿಗೆ ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡೀದ್ದಿರಿ. ಅದೇ ಜ್ಯುಡೀಷಿಯಲ್ ಆಫೀಸರ್ಸ್‌ಗೆ ಕ್ವಾರ್ಟರ್ಸ್ ಕಟ್ಟತಕ್ಕ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ಹಣವನ್ನೂ ಒದಗಿಸಿಲ್ಲ, ನಮ್ಮ ಶಿವಮೊಗ್ಗಾದಲ್ಲಿ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಜಡ್ಜ್ ಒಬ್ಬರಿಗೆ ಬಿಟ್ಟರೆ ಇನ್ನಾರಿಗೂ ಕ್ವಾರ್ಟರ್ಸ್ ಇಲ್ಲ. 324 ಜನ ಎಂ. ಎ. ಆರ್. ಪಿ. ಪೋಲೀಸ್ ಕಾನ್‌ಸ್ಟೇಬಲ್ಸ್‌ಗೆ 36 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿನ ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಶಿವಮೊಗ್ಗಾದಲ್ಲಿ ಮುನ್‌ಸೀಫ್ ಮಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟ್ ಇದ್ದಾರೆ. ರ್ಯಾಂಡ್ ರಿಫಾರಂಸ್ ಟ್ರಿಬ್ಯೂನಲ್ ಜಡ್ಜಸ್ ಇದ್ದಾರೆ. ಇವರು ಯಾರಿಗೂ ಕೂಡ ಕ್ವಾರ್ಟರ್ಸ್ ಇಲ್ಲ, ಒಬ್ಬರಂತೂ ಅಲ್ಲಿನ ಸರ್ಕೂಟ್ ಹೌಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾರೆ ಹೀಗಿರುವಾಗ ಕಟ್ಟಡಗಳಿಗಾಗಿ ಬಹಳ ಹಣವನ್ನು ದುರ್ವ್ಯಯ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ. ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾರೇಜಿಗೆ 2 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚುಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಮೈನರ್ ಇರಿಗೇಷನ್‌ಗೆ ಕೇವಲ 3 ಕೋಟಿ 80 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುವುದಕ್ಕೆ ನಾಚಿಕೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತು ಜ್ಯುಡಿಷಿಯಲ್ ಆಫೀಸರ್ಸ್‌ಗೆ ಸರಿಯಾದ ಕ್ವಾರ್ಟರ್ಸ್‌ನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡದೇ ಇರುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಯಾವ ನಾಗರಿಕ ಸರ್ಕಾರವೇ ಆಗಲ ತಲೆ ತಗ್ಗಿಸಬೇಕು. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಸರ್ಕಾರದವರಲ್ಲಿ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಈಗರಾದರೂ ಶಿವಮೊಗ್ಗಾದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜ್ಯುಡಿಷಿಯಲ್ ಆಫೀಸರ್ಸ್‌ಗೆ ಕ್ವಾರ್ಟರ್ಸ್ ಕಟ್ಟಿಸಿ ಕೊಡುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ನೂಕ್ತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಪೋಲೀಸ್ ಇರಾಖೆಗೆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಲು 36 ಲಕ್ಷರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡರಾಗಿದೆ. ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೊಂದು ದಾಮಾಪಪ್ರಕಾರ ಈ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ಇಲಾಖೆಗೂ ಜಡ್ಜಿಗಳ ಹಾಗೂ ಇತರೇ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರ ವಾಸದ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸ ಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಒಂದೇ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಹೇಳ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಮೈನರ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ ಆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಕೆಲವು ಮಾತನಾಡಲು ಇಚ್ಛೆಯಿದೆ. ನಮ್ಮ ಬಡ್ಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಈ ರೀಜನರ್ ಇಂಬ್ಯಾಲೆನ್ಸ್ ಎಂಬುದು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಎರಡು ಸೆಮಿಮಲೆನಾಡು ಹೋಬಳಿಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಅಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಮಳೆ ಬೀಳುತ್ತಿದೆ, ಅನೇಕ ಹೊಳೆಗಳು ಅಲ್ಲಿ ಹರಿಯುತ್ತಿವೆ. ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ನಾನಾರ್ಕಾರು ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಬರೆದು ಕೊಂಡಿದ್ದಾಗ್ಗೂ ಕೇವಲ ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕೆರೆಯನ್ನು ಮೂರು ಲಕ್ಷದ ಪೆಚ್ಚಿದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಲು ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಕೆಲವಾದರೂ ವೇಗವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆಯೇ ಎಂದರೆ ಇಲ್ಲ. ನಾನು ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಆ ಶಾಂತಿ ಸಾಗರದಲ್ಲಿ ನೆರೆ ಹಾವಳಿಯನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುತಕ್ಕ ಉದ್ದೇಶದಿಂದಲೂ ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿ ನೀರು ಮುಳುಗಡೆಯಿಂದ ಆಗಾಗ್ಗೆ ಸಂಭವಿಸುತ್ತಿರುವ ಹಾವಳಿ ಮತ್ತ ನಷ್ಟಗಳನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಆ ಕೆರೆಯ ಮೇಲ್ಭಾಗದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಹದಿಮೂರು ಕೆರೆಗಳನ್ನು ಅಂದರೆ ಅವುಗಳಿಂದ ಸುಮಾರು ಐದೂವರೆಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಜಮೀನು ತರೀ ಸಾಗುವಳಿಗೆ ಬರುತ್ತೆ ಅವುಗಳನ್ನು ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೆನು ಅವರು ಅದಕ್ಕೆ ಆಗಲ ಮಾಡಿಸೋಣ ಎಂದು ಭರವಸೆಯನ್ನು ಕೂಡ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಕೆಲಸ ಬಹಳ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಸಾಗುತ್ತಿದೆ. ಆ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಗ್ಯೆಗೊಂಡರೆ ಅಲ್ಲಿ ಅಡಿಷನಲ್ಲಾಗಿ ಐದೂವರೆ ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಭೂಮಿ ತರೀಸಾಗುವಳಿಗೆ ಬರುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಆಗತಕ್ಕ ಅನೇಕ ತೊಂದರೆಗಳು ಬೇರೆ ತಪ್ಪುತ್ತವೆ, ಆ ಸೂಳೆಕೆರೆಯ ನೀರಿನಿಂದ ಸಬ್‌ಮರ್ಜ್ ಆಗತಕ್ಕ ಅನಾಹುತವು ತಪ್ಪುತ್ತದೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ಅದನ್ನು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರ ಸ್ವಾಮಿ, ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಯೋಜನೆಗಳು ಅವುಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೇನಿರುತ್ತಾರೆ ಅವರ ಮನೋಭಾವವನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿ ಅವು ಮುಂದುವರಿಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಎಗ್ಸಿಕ್ಯೂಟ್ ಮಾಡತಕ್ಕ

(ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಜಿ. ಹಾಲಪ್ಪ)

ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಎಷ್ಟು ಸತ್ಯಸಂಧರು ಅನ್ನುವುದನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿರುತ್ತದೆ, ಅಲ್ಲದೆ ಆ ಕೆಲಸದ ಸಕ್ಸೆಸ್ ಕೂಡ ಅವರನ್ನೇ ಹಿಂಬಾಲಿಸಿರುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ಹಾಲ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಎಗ್ಸಿಕ್ಯುಟೀವ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಏನಿದ್ದಾರೆ ಇವರು ಆ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಆ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಬಂದು ಇಲ್ಲಿಗೆ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳಾಯಿತು. ಆದರೆ ಅವರ ಕೆಲಸ ಅಷ್ಟು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿಲ್ಲ. ನಾನೀಗ ಅವರ ಪರ್ಸನಲ್ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಅಷ್ಟಾಗಿ ಕೈಹಾಕುತ್ತಿಲ್ಲ, ಅಲ್ಲಿ ಈ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಾಣಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಕೇವಲ ಎರಡೇ ಎರಡು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳು ಮಾತ್ರ. ಇನ್ನು ಯಾವ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳು ಆ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದಂತೆ ಅವರು ಪರಿಗಣಿಸಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೆ ಅವರಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಒಂದು ವಿಶೇಷ ಮತ್ತು ಪ್ರೌಢಿಶಿಷ್ಯತೆ ಏನೆಂದರೆ ಅವರು ಹಗಲು ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ ರಸ್ತೆ ವಗೈರೆಗಳ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಷನ್ನಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲವನ್ನು ಅವರು ರಾತ್ರಿವೇಳೆಯಲ್ಲೇ ಬಹಳ ಚುರುಕಾಗಿ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಬಹುಶಃ ಅವರಿಗೆ ಹಗಲಿನಲ್ಲಿ ಕಣ್ಣುಗಳು ಅಷ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿ ರಾತ್ರಿ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಕಂಡ ಹಾಗೆ ಕಾಣಿಸುವುದಿಲ್ಲವಂತೆ. ಕಾರಣ ಅವರಿಗೆ ಆ ಗೂಬೆಗಳಿಗಿದ್ದಂತೆ ಗೂಬೆಗಣ್ಣಿರಬೇಕು. ನಾನು ಇವರನ್ನು ಶಿಕ್ಷೆಗೆ ಗುರಿಮಾಡಿ ಅಂತ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಇವರಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಚಾಟಿ ಏಟನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ಇವರು ತಮ್ಮ ಜೀವಿನಲ್ಲಿ ಕಾಳಿತುಕೊಂಡರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಡ್ರೈವರ್ ಇಲ್ಲದಿದ್ದಾಗ್ಲೂ ಸಹಿತ ಅದು ನೇರವಾಗಿ ಹೋಗಿ ಆ ಹೊನ್ನಾಳಿ ಟಿ. ಬಿ. ಯ ಎಮಂದೆ ನಿಲ್ಲುತ್ತದೆ. ಹೇಗೇ ಆ ಜೀಪು ಆ ಎಗ್ಸಿಕ್ಯುಟೀವ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಯಾವ ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಟಿ. ಬಿ. ಯಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ನಿಲ್ಲಬೇಕು ಎಂದರೆ ಆ ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಟಿ. ಬಿ. ಯಲ್ಲಿ ಅದು ನವಳಂಗ ಟಿ. ಬಿ. ಆಗಿರಬಹುದು. ಇಲ್ಲವೇ ತೀರ್ಥಹಳ್ಳಿ ಟಿ. ಬಿ. ಆಗಿರಬಹುದು ಅಲ್ಲ ಮಾತ್ರವೇ ನಿಲ್ಲುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಂದ ಈ ಅಧಿಕಾರಿ ಅಲ್ಲಿ ಟಿ. ಬಿ. ಯ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಮೇಟಗಳಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಚಿತ್ರಹಿಂಸೆಯನು ಅವರ ಗೋಳನ್ನೂ ಹೇಳತೀರದಾಗಿದೆ. ನನಗೆ ಒಬ್ಬ ಮೇಟ ಬಂದು ಹೇಳಿದ ಅದು ಏನೆಂದರೆ ಆ ಮೇಟಗಳು ಈ ಇಂಜಿನಿಯರಿಗೆ ರಾತ್ರಿ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಏನೇನು ಚಟಗಳು ಇರುತ್ತವೋ ಅವುಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಅವರನ್ನು ಪೀಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಾನಂತೆ. ಹಾಗೆ ಅವರು ಅತನ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಅತನಿಗೆ ತೃಪ್ತಿಯಾಗುವಂತೆ ಒದಗಿಸದಿದ್ದರೆ ಅವರಿಗೆ ಸಂಬಳವನ್ನೆ ಬಟವಾಡೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲವಂತೆ. ಕೆಲವು ಮೇಟಗಳಿಗೆ ಅತನು ಕೇಳತಕ್ಕದ್ದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಒಬ್ಲೈಜ್ ಮಾಡದೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಅನೇಕ ತೊಂದರೆಗಳಿಗೆ ಗುರಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದಾವರ್ತಿ ಗಾಜನೂರು ಟಿ. ಬಿ. ಯಲ್ಲಿ ಈ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ಕೂಡಿ ಬೀಗ ಕೂಡ ಹಾಕಿದ್ದರೆಂದು ಹೇಳರಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅಷ್ಟಾದರೂ ಅವರ ವಿಚಾರ ಬೆಳಕಿಗೆ ಬಾರದಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಅವರಿಗೆ ಈ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಯಾರದೋ ಬಹಳ ದೊಡ್ಡವರೊಬ್ಬರ ಸಹಾಯವಿದೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ವೇದ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ನಮಗೆ ಅವರ ಸೇವೆ ಅಲ್ಲಿ ಸಾಕಾಗಿದೆ. ಅವರನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಕರೆಸಿಕೊಂಡು ಅವರನ್ನು ಮಂತ್ರಿಗಳು ನೇರವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಮೂಗಿನ ಕೆಳಗೇ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡರೆ ಬಹಳ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ನಾನು ಅವರು ಆ ಮೇಟಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ತೋರಿಸುತ್ತಿರುವ ಅವರ ವರ್ತನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೆ ಬರೆದುಕೊಡಿ ಎಂದು ಒಬ್ಬ ಮೇಟಿಯನ್ನು ಕೇಳಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಅತ ಹೆದರಿದ. ಇನ್ನಾದರೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇವರನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಹುಷಾರಾಗಿ ಬಳಸಿದರೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಹಣ ಉಳಿತಾಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆ ಪಡುತ್ತೇನೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದ ಒಂದು ಖಾಲಸಿ ಏನೆಂದರೆ ಒಳ್ಳೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಹತ್ತಿರವೇ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬೇಡವಾದ ಕೆಲವು ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ದೂರವಾಗಿ ಅಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಅಂಥ ಒಂದು ನಿದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಾರೆ ಈ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಎಗ್ಸಿಕ್ಯೂಟೀವ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್. ಆದ್ದರಿಂದ ಇವರ ಮಹಾಸೇವೆ ಇತರರಿಗೂ ಸೇರಲ ನಮಗೇನೋ ಸಾಕಾಗಿದೆ. ಇವರನ್ನು ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ಕೂಡಲೆ ವರ್ಗಾಯಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಇಷ್ಟೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಪತಕಕ್ಕಾಗಿ ಹೇಳಿದೆ ಎಂದರೆ ನಮ್ಮ ಯೋಜನೆಯ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಎಗ್ಸಿಕ್ಯೂಟ್ ಮಾಡತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸತ್ಯಸಂಧರಾಗಿರದೆ ಅವರ ನಡತೆ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಆ ಕೆಲಸಗಳು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಮನವರಿಕೆ ಮಾಡಲು ಹೇಳಬೇಕಾಯಿತು ಅಷ್ಟೆ. ಇಂಥ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಬಡಜೋರೇಗಾರ್ಡನ ಖಜಾನೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಹಣ ಹಾಳಾಗುತ್ತದೆ ಏನಾ ದೇಶದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯೇನೂ ಆಗರಾರದು. ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೆಲವು ಕಡೆ ಈ ಕಟ್ಟಡಗಳಿಗಾಗಿ ಹಣವನ್ನು ಚೆಲ್ಲರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಹೊಟ್ಟೆ ಉರಿಯುತ್ತದೆ—ಬೆಂಕಿ ಬೀಳುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಾದರೋ ಸರ್ಕಾರದವರ ಬೊಕ್ಕಸವನ್ನು ತುಂಬುವುದರಲ್ಲಿ ಬೇರಾವ ಜಿಲ್ಲೆಗೂ ಕಡಮೆಯಾಗಿಲ್ಲ. ಬೇರೆ ಭಾಗದವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಹಾಗೆ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಗೂ ಕೂಡ ಕೊಡಬೇಕು. ಆದರೆ ಅಂದರ್ ಡೆವಲಪ್

ಭಾಗಗಳೇನಿವೆ ಅವುಗಳಿಗೆ ನ್ಯಾಲ್ಲ ಜಾಸ್ತಿ ಕೊಡಿ, ಬೇಡ ಎನ್ನುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಹ್ಯಾದ್ರಿ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ 1500 ಜನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಊಟದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ನಡೆಯಾಗಿಲ್ಲ. ಆಷ್ಟು ಅನಾನುಕೂಲಗಳಿದ್ದರೂ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಒಂದು ಜನರ್ ಹಾಸ್ಟಲನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಮನಸಿಲ್ಲ. ದಾವಣಗೆರೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ನಿಲಯಗಳಿವೆ. ಆದಾಗ್ಯೂ ಅಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಂದು ಜನರಲ್ ಹಾಸ್ಟಲನ್ನು ಕೊಡುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಕೋಮುಗಳವರ ಹಾಸ್ಟಲುಗಳಿವೆ. ಆದಾಗ್ಯೂ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಶಿವಮೊಗ್ಗಿಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬ ಹುಡುಗನೂ ಒಂದೊಂದು ರೂಪಿಗೆ 30–40 ರೂಪಾಯಿ ಬಾಡಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಕಾರಣ ಅಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಒಂದು ಹಾಸ್ಟಲಿನ ಅನುಕೂಲ ಇಲ್ಲದಿರುವುದೇ ಆಗಿದೆ. ಇದ್ದರಿಂದ ಶಿವಮೊಗ್ಗಿಗೆ ಒಂದು ಜನರಲ್ ಹಾಸ್ಟಲನ್ನು ಏಕೆ ಕೊಡಬಾರದು? ನಾವು ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಇಲ್ಲಿ ಬಂದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಿದಮೇಲೆ ಅವರು ಆ ಅನುಕೂಲವನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಅಷ್ಟು ಬೆಲೆಯಿಲ್ಲ. ನಾವು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲೇ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅದನ್ನು ಅರಿತುಕೊಂಡು ಆ ಅನುಕೂಲವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಬೇಕಾದ್ದು ಅವರ ಧರ್ಮ ಮತ್ತು ಅದು ಅವರ ಆದ್ಯ ಕರ್ತವ್ಯ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಡೂರು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕೆರೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಲು 7 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಅಂದಾಜನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ ಅನಂತರ ಅದನ್ನು 14 ಲಕ್ಷಕ್ಕೆ ರಿವೈಜ್ ಮಾಡಿ ಆ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಮಳೆಯೇ ಇಲ್ಲ ಕೆರೆಯಲ್ಲಿ ನೀರೂ ಇಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ವಿವೇಚನೆಯಿಲ್ಲದೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಎಲ್ಲಿ ಏನು ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು, ಎಲ್ಲಿ ಯಾವ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ ಅದರಿಂದ ಹಾನಿಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅರಿತು ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಮಾತ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ರಾಭವಾಗುತ್ತದೆ. ಜನರಿಗೂ ಒಂದು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಆಗ ಪ್ರದೇಶ ಉದ್ಧಾರವಾಯಿತೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೂಡಲೇ ನಡೆಸಿಕೊಡಬೇಕಾದ ಒಂದು ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯವೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಭದ್ರಾ ಚಾನಲ್ ಕಳಗಡೆ ಇರಿಗೇಷನ್ ಟ್ರಾಕ್ಟರ್ ರೋಡ್ ಮೂರನೇ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರ ಮಂಜೂರಾತಿಗಾಗಿ ಕಳುಹಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಜನರು ಹೆಂಗಸರು ಮಕ್ಕಳು ತಿರುಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರಲ್ಲಿ ಕೆಸರಿನಿಂದ ತುಂಬಿದೆ. ರಸ್ತೆ ಇಲ್ಲ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೂಡಲೆ ಅದನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಶಾಗಾ ಗ್ರಾಮದ ಬಳಿ ಒಂದು ಕಾಲುವೆಯನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣಮಾಡಿದರೆ ಅಲ್ಲಿ 1500 ಎಕರೆ ನೀರಾವರಿ ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಪದೇ ಪದೇ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೂ ಅಲ್ಲಿಯ ಜನರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ಗೆ ಓಟು ಮಾಡಲಿಲ್ಲಾ ಎಂತಲೋ ಏನೋ ಅದನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹಿಂದೆ ಮುಂದೆ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿಗೆ ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಬಂದಿದ್ದರು. ಇರಿಗೇಷನ್ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮಸ್ಥರು ನೂರಾರು ಜನ ಪ್ರತಿಭಟನೆ ಮಾಡಿದರು. ಆದರು ಬಂದಿದ್ದನ್ನು ನೋಡಿ ನಮಗಿಂತಲೂ ಅವರೇ ಹಚ್ಚಿಗೆ ಮನವಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. ಇಲ್ಲಿ ತಾರತಮ್ಯ ಮನೋಭಾವನೆ ಇರಬಾರದು. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಗ್ರಾಮಗಳನ್ನು ಷಿಫ್ಟ್ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಥೋರಣೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬಣ್ಣದ ಕನ್ನಡಕವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಆ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ನನ್ನ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಆಲೂರು ಮತ್ತು ಕರೇಕಟ್ಟೆ ಎಂಬ ಗ್ರಾಮಗಳಿವೆ. ಎಗ್ಜಿಕ್ಯುಟಿವ್ ಇಂಜಿನಿಯರನ್ನು ಕರೆಸಿ ಅಲ್ಲಿನ ಗ್ರಾಮಸ್ಥರನ್ನು ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ಷಿಫ್ಟ್ ಮಾಡುವ ಅವಶ್ಯಕತೆಯನ್ನು ತೋರಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೂ ಇದುವರೆಗೂ ಈ ಗ್ರಾಮದವರನ್ನು ಷಿಫ್ಟ್ ಮಾಡಿಲ್ಲ, ಆದುದರಿಂದ ತಕ್ಷಣ ಈ ಗ್ರಾಮಗಳ ಜನರನ್ನು ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ಷಿಫ್ಟ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ, ಮೈನರ್ ಕೆರೆಗಳ ವಿಷಯ. ನಮ್ಮ ಶಿವಮೊಗ್ಗಾ ಸರ್ಕಲ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ, ಹೊನ್ನಾಳಿ, ಶಿವಮೊಗ್ಗಾ, ನಾಗರ, ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು, ಈ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿನ ಎರ್ಲಾ ಡಿವಿಷನ್ನುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ, ಕೇವಲ ಕೆಲವೇ ಕೆರೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯೊಳಗೆ ಒಂದು ಡಿವಿಷನ್ನಿನಲ್ಲಿ 32 ಕೆರೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಕೆರೆಗಳು ತುಂಬುತ್ತವೋ ಇಲ್ಲವೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ರಾಜಕೀಯ ಮನೋಭಾವನೆಯಿಂದ ಕೆಲಸಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇವೆಯೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಚಿತ್ರದುರ್ಗದಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಬಾರದೇ ಇರುವದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಕೆರೆಗಳಲ್ಲಿ ನೀರೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ದಾವಣಗೆರೆ ಮತ್ತು ಚಿತ್ರದುರ್ಗಾ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟು ಮಳೆಯೇ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಕನಬಾ ಉಬ್ಬಾಣಿ ಹೋಬಳಿಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಕೆರೆಗಳಲ್ಲಿ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಒಂದನ್ನೂ ಇನ್‌ವೆಸ್ಟಿಗೇಷನ್ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಹೊಸದಾಗಿ ರೈತರಿಗೆ ವಾಟರ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಇರಿಗೇಷನ್ ಪ್ರೊಜೆಕ್ಷಿಯಾಲಟೀಸ್ ಇವೆ. 15 – 20 ಸಾವಿರ ಎಕರೆಗಳಷ್ಟು ನೀರಾವರಿಯನ್ನು ಮಾಡಬಹುದು. ಸರ್ಕಾರದವರು ಪಕ್ಷಪಾತ ಮನೋಭಾವವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ದೇಶದ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅದನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ಅದು ಅವರಿಗೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗಿ

(ಶ್ರೀ ಎನ್. ಜಿ. ಹಾಲಪ್ಪ)

ತ್ತದೆಂದು ನನಗನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕವರ ಪೈಕಿ ಇಬ್ಬರು ಉಪಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್ ಅವರಿಗೆ ಈ ವಿಚಾರ ಗೊತ್ತು. ಆದರೂ ನಮಗೆ ಸೊನ್ನೆ. ಅವರು ಏನು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದರೆ, ಇಲ್ಲಿ ಅವರು ಜೀತ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಮಾತ್ರ ಇದ್ದಾರೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿಯುತ್ತೇನೆ. ಇದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ತಾರತಮ್ಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡದೆ ಎಲ್ಲಾ ಜಿಲ್ಲೆಗಳನ್ನು ಸಮದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಬೇಕು. ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ರಸ್ತೆಗಳೂ ಸಹ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಚೆನ್ನಗಿರಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಜನ ಇದ್ದಾರೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂಬುದಾಗಿ ಸರ್ಕಾರ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದೆಯೆಂದು ನನಗೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಕಾರಿಗನೂರು ಹತ್ತಿರ ಭದ್ರಾ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಸರ್ವೆ ಮಾಡಿ ಇರ್ರಿಗೇಷನ್ ಚಾನಲ್ ತಗೆಯುದ್ದಾರೆ. ಯಾರೋ ಒಬ್ಬ ಪ್ರಮುಖ ಮನುಷ್ಯನ ಜಮೀನು ಇದರಿಂದ ಹೋಗುತ್ತದೆಂದು ಅದನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಸಿ ಅಲ್ಲಿ ಅಲೈನ್‌ಮೆಂಟ್ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಉಪಮಂತ್ರಿಗಳು ಆ ಸ್ಥಳವನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಸುಮಾರು 300 ಎಕರೆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿ ಭತ್ತದ ಫಸಲನ್ನು ಹಾಕಲಕ್ಕಾಗಲ್ಲ. ಇಷ್ಟು ಅನ್ಯಾಯ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಇರಾಖೆಯವರು ಸತ್ಯದಿಂದ ಕೆಲಸಮಾಡಿದರೆ ದೇಶದ ಕಲ್ಯಾಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಇರಾಖೆಯನ್ನು enemy No. 2 ಎಂಬುದಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ರಾಜಗೋಪಾಲಚಾರಿಯವರೇ ಕರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ನಾವು ಮಾಡುತ್ತಾ ಹೋದರೆ, ನಿಜವಾಗಿ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಸಚಿವರು ಬಹಳ ಜಾಗ್ರತಿಯಿಂದ ಕೆಲಸಮಾಡಿದರೆ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲಾ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ವಿಕೇಭೂತವಾದ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ದೇಶಕ್ಕೆ ಕಲ್ಯಾಣವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿ, ನನಗೆ ಇಷ್ಟು ಹೊತ್ತು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶಕೊಟ್ಟಂಥ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀಮತಿ ಶಾರದಮ್ಮ ಎಂ. ಪಟ್ಟಣ್ (ರಾಮದುರ್ಗ).—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ಬೆಳಗಾವ್ ಜಿಲ್ಲೆಯ ರಾಮದುರ್ಗ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೆಳಗಾಂ, ಧಾರವಾಡ, ವಿಜಾಪುರ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಇದ್ದು ಇದು ಚಿಕ್ಕ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಆಳ್ವಿಕೆಯಲ್ಲಿ ತುಂಬಾ ಹಿಂದುಳಿದ ಪ್ರದೇಶವಾಗಿದ್ದು ಸುತ್ತಲಿನ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸಂಪರ್ಕ ಬೆಳೆಸಬೇಕಾದರೆ ಮಲಪ್ರಭಾ ನದಿಗೆ ಪೂಲ ಕಟ್ಟುವುದು ಬಹಳೇ ಅವಶ್ಯವಿದ್ದು ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೂ ಸರ್ಕಾರವು ಆಶ್ವಾಸನೆ ಕೊಡುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದು ಇನ್ನು ಮೇರಾದರೂ ತೀವ್ರ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳುವಂತೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಆಜ್ಞೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಮತ್ತು ಕಟಕೋಳ, ಸಾಲಹಳ್ಳಿ ನಡುವೆ ಗೊಡಚಿಹಳ್ಳಕ್ಕೆ ಪೂಲ ಕಟ್ಟುವ ಯೋಜನೆ ಈವಳಗಾಗಿ ಮಂಜೂರು ಕೂಡ ಆಗಿದ್ದು ಮತ್ತೆ ಯಾವ ಕಾರಣದಿಂದಲೋ ನನಗುದಿಗೆ ಬಿದ್ದ ಈ ಗೊಡಚಿ ಪೂಲಿನ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗತ ಗೊಳಿಸಬೇಕು. ಮತ್ತು ಮುನವಳ್ಳಿ—ಕಟಕೋಳ ನಡುವೆ ಇರುವ ಹಿರೇಹಳ್ಳಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಇನ್ನೊಂದು ಚಿಕ್ಕಹಳ್ಳಕ್ಕೆ ಪೂಲ ಕಟ್ಟುವುದು ಸವದತ್ತಿ, ರಾಮದುರ್ಗ ಈ ಎರಡೂ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಸಂಪರ್ಕ ಬೆಳಸುವ ಹೆದ್ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವುದರಿಂದ ಸದರೀ ಎರಡೂ ಹಳ್ಳಕ್ಕೆ ಮಂಜೂರಿ ಕೊಡಬೇಕು. ತೊಂಡಿಕಟ್ಟಿ, ಚಿಪ್ಪಲಕಟ್ಟಿ ಈ ಎರಡೂ ಹಳ್ಳದ ಪೂಲ ಕಟ್ಟುವುದರಿಂದ ರಾಮದುರ್ಗ. ಗೋಕಾಕ್ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಸಂಪರ್ಕಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅನುಕೂಲವಿದ್ದು ಆ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೂ ಸದರೀ ಪೂಲಿನಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಿದೆ. ಮತ್ತು ಚಿಕ್ಕೊಪ್ಪ ಊರ ಮುಂದೆ ಇರುವ ಹಳ್ಳಕ್ಕೆ ಇದು ಅಲ್ಲದೇ ಕಿತ್ತೂರು ಗ್ರಾಮದ ಮುಂದೆ ಸೊರಖಾನ—ಕಿತ್ತೂರ ನಡುವೆ ಇರುವ ಜವಳಹಳ್ಳಕ್ಕೆ ಪರಿಶೀಲಿಸುವುದು ಬಹಳೇ ಅಗತ್ಯವಿದ್ದು ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ದೊಡ್ಡ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೂ ಬರ ಹೋಗುವ ತೊಂದರೆ ನಿವಾರಣೆಯಾಗಿ ಪಕ್ಕಯ ನರಗುಂದ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಸಂಪರ್ಕ ಕೂಡಾ ತೀರಾ ಹತ್ತಿರವಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಈ ವರ್ಷ ಬರಗಾಲ ಕಾಮಗಿರಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ರಸ್ತೆಗಳು ಪ್ರಾರಂಭಮಾಡಿದ್ದು ಮಳೆ ಆವ ಕೂಡಲೇ ಒಮ್ಮಲೇ ಆ ರಸ್ತೆಗಳ ಕಾಮಗಿರಿ ಬಂದ್ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಅವರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೇ ಹೋಗಿ ಬರುವ ಬಂಡಿಯುದಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಲ್ಲು ಮಣ್ಣು ಅಲ್ಲಿಂದಲೇ ಸಿಕ್ಕಾಪಟ್ಟೆ ಬಿದ್ದು ಬಂಡಿಯುದಾರಿಗಳೇ ಕಟ್ಟಾಗಿವೆ. ಅಂಥ ರಸ್ತೆಗಳು ಮಾತ್ರ ಪಿ. ಡಬ್ಲ್ಯೂ. ಡಿ. ಯಿಂದ ದುರಸ್ತಿಮಾಡಿಕೊಡಲು ಆಜ್ಞೆಮಾಡಬೇಕು.

ಮಾನ್ಯರೇ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬರಗಾಲ ಪ್ರದೇಶದ ವಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕೊನೆಯ ತಾಲ್ಲೂಕುವಿದ್ದರಿಂದ ಮೇಲಿಂದ ಮೇಲೆ ಆ ಭಾಗದ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಹಳ್ಳಿಗಳು ಬರಗಾಲ ಪೀಡಿತವಾಗಿ ರೈತರು ತೊಂದರೆಗೀಡಾಗುತ್ತಿದ್ದು ಮಲಪ್ರಭಾ ಎಡದಂಡೆ ಕಾಲುವೆಯ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕೂಡ ಈಗಲೇ ಸರಕಾರವು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿ ರಾಮದುರ್ಗ ಮತ್ತು ಬಾದಾಮಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ

ಹಳ್ಳಿಗಳ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಎಕರೆ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆ ಕಾರ್ಯಗತವಾಗುವಂತೆ ಸರ್ಕಾರವು ಹೆಚ್ಚಿನ ಆಸ್ಥೆ ವಹಿಸಬೇಕು.

ಇನ್ನು ಚಿಕ್ಕ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಯು ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಗತಿಪರವಾಗಿ ನಡೆದಿದ್ದು ಅಭಿನಂದನೀಯದ್ದಾಗಿದೆ. ಇನ್ನೂ ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ಬರಲು ಅತಂಕವಾಗಿರುವ ರಂಕಲಕೊಪ್ಪ ಮತ್ತು ಪಿಪ್ಪಲಕಟ್ಟಿ ಹೊಸೂರು—ಈ ಎರಡು ಕೆರೆಗಳು ಆ ಭಾಗದ ರೈತರಿಗೆ ಬಹಳೇ ಅನುಕೂಲ ವಿದ್ದು ಈ ಎರಡು ಕೆರೆಗಳ ಮುಳುಗಡೆಯ ಪ್ರದೇಶದ ಅಕ್ವಿಸಿಷನ್ ಪ್ರಕರಣಗಳು ಯಾರ ಭಿಡೇ ಮುರವತ್ತುಗಳಿಗೂ ಬಗ್ಗದೇ ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ಮುಗಿಸುವಂತೆ ಪ್ರಕರಣಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಫೈಲುಗಳು ನಿಲ್ಲದೇ ಮುಂದೆ ಕಳುಹಿಸಲು ಆದೇಶ ನೀಡಬೇಕು.

ಇನ್ನು ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ಪವರ್ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ರೈತರಿಗೆ ಪಂಪುಸೆಟ್ಟಿಗೆ ಕರೆಂಟು ಒದಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಅದು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿದೆ. ಪ್ರತಿನಿತ್ಯ ಹಳ್ಳಿಯ ಜನರು ನಾವು ಫೀಕಟ್ಟಿ ಅರ್ಜಿಕೊಟ್ಟು ಎಷ್ಟೋ ದಿನಗಳಾದರೂ ಕೂಡ ನಮಗೆ ಕರೆಂಟ್ ಒದಗಿಸಿಲ್ಲ. ನಮಗಿಂತ ಹಿಂದುಗಡೆ ಅರ್ಜಿಕೊಟ್ಟವರಿಗೆ ಎಷ್ಟೋ ಜನರಿಗೆ ಮೊದಲು ಬಂದಿದೆ. ಇದರ ಕಾರಣಗಳೇ ತಿಳಿಯದಂತಾಗಿದೆ. ತಾಲ್ಲೂಕು ಸೆಕ್ಷನ್ ಆಫೀಸರ್ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್ ಕಡೆ ಹೋಗಿರಿ ಅಂದ್ರೆ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್ ಕಡೆಗೆ ಹೋದರೆ ಅವರು ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಸೆಕ್ಷನ್ ಆಫೀಸರ್ ಕಡೆಗೆ ಹೋಗಿರಿ ಅನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಇದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಬ್ಯಾಂಕಿನವರನ್ನು ಬಳ್ಳುಮಾಡಿ ತೋರಿಸುವುದು ಏನೂ ಅರಿಯದ ಅಶಿಕ್ಷಿತ ಹಳ್ಳಿಯ ಜನರ ನುಲಿಗೆ ನಡೆದಿದೆ. ಸರ್ಕಾರ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಒಂದು ಯೋಜನೆ ಕೈಕೊಂಡು ಹಳ್ಳಿಯ ಜನರಿಗೇ ಈ ಕರೆಂಟ್ ಪಡಕೊಳ್ಳುವ ಕುರಿತು ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಸೆಕ್ಷನ್ ಆಫೀಸರ್ ಮತ್ತು ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್ ಇವರಿಂದಾಗುವ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ನಿವಾರಣೆಮಾಡುವ ಯೋಜನೆ ಸರ್ಕಾರ ಕಂಡುಹಿಡಿಯಬೇಕೆಂದು ಏನಂತಿಸುವೆ.

7-30 P.M.

ಇನ್ನು ಹಿಡಿಕರ್ ಡ್ಯಾಮ್‌ನಲ್ಲಿ 10—15 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಪಿ. ಡಬ್ಲ್ಯು. ಡಿ. ವರ್ಕ್‌ಷಾಪ್‌ನಲ್ಲಿ ದುಡಿಯುವಂತಹ ಜನರಿಗೆ ಪ್ರೊಮೋಷನ್ಸ್ ಮೊದಲಾದುವುಗಳಲ್ಲಿ ಏನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಅದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಕೆಲಸಗಾರರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಭಡ್ತಿ ಕೊಟ್ಟು, ಖಾಯಂಗೊಳಿಸದವರನ್ನು ಖಾಯಂ ಗೊಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಪಿ. ಡಬ್ಲ್ಯು. ಡಿ. ಮಂತ್ರಿಯವರೊಡನೆ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ನಾವು ಇವತ್ತು 5 ವರ್ಷಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ಚುನಾಹಿತರಾಗಿ ಬರುತ್ತೇವೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಏನಾದರೂ ಕೇಳಿದರೆ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ, ನೋಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ನಮಗೆ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಹೋದರೆ, ಅಲ್ಲಿ ಜನರು ನೀವು ಏನು ಮಾಡಿದಿರಿ, ನಮಗೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ, ಎಂದು ಎಲ್ಲಾ ತಮ್ಮ ಕಳವಳವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಈವರೆಗೂ ಏನೂ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಈಗ ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರಲ್ಲಿ ಏನಂತಿಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ, ಅದು ಯಾವ ಕೆಲಸವೇ ಇರಲಿ, ಅದನ್ನು ಪೂರ್ತಿಮಾಡಬೇಕು. ಇದು ಸುಳ್ಳೋ ಸತ್ಯವೋ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿ ಕೊಂಡು, ಮಾಡಬೇಕು. ಇವತ್ತು, ಹೇಳದೇ ಮಾಡುವವನು ರೂಢಿಯೊಳಗುತ್ತಮನು ಹೇಳಿ ಮಾಡುವವನು ಮಧ್ಯಮನು, ಆದರೆ ಹೇಳಿಯೂ ಮಾಡದವನು ಅಧಮನು ಎಂಬ ಒಂದು ಗಾದೆಯನ್ನು ಜ್ಞಾಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಆದಿದಂತೆ ನಡೆದು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಿ ಜನರಿಗೆ ಒಂದು ತತ್ಪ ಅನುಸರಿಸತಕ್ಕಂತಹ ನೀತಿಯನ್ನು ತೋರಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಪಿ. ಎ. ಐತಾಳ್ (ಸುರತ್ಕಲ್).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಬಂದರಿನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಬಾಬ್ತು ಏನು ಬೇಡಿಕೆ ಇಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ, ಆ ಬೇಡಿಕೆಯ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇನೆ. ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲರಿಗೆ ಕೆಲವರು ಜೇಳರು ಇವ್ವಾರೆ. ಅವರು ಇವರನ್ನು ಬೇಕಾದರೆ ದೇವರ ಹಾಗೆ ಪೂಜೆ ಮಾಡುವವರು. ಪಬ್ಲಿಕ್ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಒಳ್ಳೆಯಾದಾಗಬೇಕಾದರೆ, ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೆಲವು ರೂಲ್ಸ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಒಬ್ಬ ಆಫೀಸರನ್ನು ಮೂರು ವರ್ಷದ ಮೇಲೆ ಒಂದೇ ಕಡೆ ಇಡಬಾರದು ಎಂದು ಇದೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೂಡ ಇಲ್ಲ ಅಂತು. ಕೆಲವು ಒಳ್ಳೆಯ ಆಫೀಸರನ್ನು, ಯಾರೂ ಬೇಡವೆಂದುರೂ ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಏಕೆ ಗುಳಿದವರನ್ನು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಕೇಳಿದರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಎಕ್ಸಿಜೆನ್ಸೀಸ್ ಆಫ್ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್, ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಬೇಕಾದಂತಹ ಜೇಳರನ್ನು ನಾಲ್ಕಾರು ವರ್ಷ ಬೇಕಾದರೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ಸ್ಪೆಷಲ್

(ಶ್ರೀ ಪಿ. ಎ. ಐತಾಳ್)

ಡಿಪ್ಯೂಟಿ ಕಮಿಶನರ್ ಫಾರ್ ಹಾರ್ಬರ್, ಶ್ರೀ ಟಿ. ಜೆ. ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಎಂಬವರನ್ನು ನಾಲ್ಕೂವರೆ ವರ್ಷ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. 8 ತಿಂಗಳ ಕೆಳಗೆ ಎಲ್ಲಾ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರು ಅವರನ್ನು ಇಡಬೇಡಿ, ಎಂದು ಹೇಳಿದರೂ ಕೇಳಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ಮೂರು ವರ್ಷಗಳ ಮೇಲೆ ಇಟ್ಟರೆ ಅವರು ಅನ್ಯಾಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾನೆ, ಎಂದು ಹೇಳಿದರೂ ಅದು ಏನೂ ಈ ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ನಡೆಯಲಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀ ಟಿ. ಜೆ. ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಅವರು ಮಾಡಿದ ಭತ್ತ ಎಷ್ಟು ಎಂದು ಎಲ್ಲಾ ನೋಡಿದರೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಕೇವಲ ಒಂದು ಫೇರ್ ಕಾಪಿಗೆ ಸೈನ್ ಮಾಡಬೇಕಾದರೂ ಅದು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಇವರನ್ನು ತೆಗೆಯಿರಿ ಎಂದು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರಲ್ಲದೆ, ಮಾನ್ಯ ಇದ್ದಿನಬ್ಬನವರೂ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀಮತಿ ಲೀಲಾವತಿ ರೈಯವರೂ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಮತ್ತು ಆಹಾರ ಮಂತ್ರಿ ಶ್ರೀ ವೀರಪ್ಪನವರೂ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೂ ಕೂಡ ಮಾನ್ಯ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲರು ಈ ಚೇಲರನ್ನು ಇನ್ನೂ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನೂ ಕೇಳಿದರೆ, ನಾಲ್ಕೂವರೆ ವರ್ಷ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು 'ಎಕ್ಸಿಜೆನ್ಸೀಸ್ ಆಫ್ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್" ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಏಕೆಂದರೆ, ಇವರು ಅಲ್ಲಿ ಜನರಿಗೆ ಕೊಡುವಂತಹ ನರಕವನ್ನು ಕಟ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅದು ಇವರಿಗೆ ಬಹಳ ಸಂತೋಷ. ಇವತ್ತು ಅಲ್ಲಿ ಮನೆ ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗುವವರಿಗೆ ಪಿಶಾಚಿಗಳು ಇರುವಂತಹ ಕಡೆ 12ವರೆ ಸೆಂಟ್ಸ್ ಜಾಗ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಆರ್ಡರ್‌ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಇರುವಾಗ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಡೆಪ್ಯೂಟಿ ಕಮಿಶನರ್ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಲಾಭ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅದನ್ನು 10 ಸೆಂಟ್ಸಿಗೆ ಇಳಿಸಿ ಆಳೆದು ಇಟ್ಟುಬಿಟ್ಟರು. ಎರಡೆರಡು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಇವರಿಗೆ ಉಳಿಯಿತು. ಇವರು ಕೇವಲ ಪೋಸ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕಳಿಸುವಂತಹ ಫೆರ್ ಕಾಪಿಯನ್ನು ಸೈನಿಗೆ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಕಳಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇವರು ಒಟ್ಟು 24 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಭತ್ಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಪ್ರಶ್ನೆಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಕೇಳುವವರಿದ್ದೇವೆ. ಫಿಶರೀಸ್‌ನವರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು 10 ಸೆಂಟ್ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಇದ್ದರೂ ಇವರು 8 ಸೆಂಟ್ಸ್, 6 ಸೆಂಟ್ಸ್ ವರೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ದೇವರು ಕೊಟ್ಟರೂ ಪೂಜಾರಿ ಬಿಡ ಎಂಬಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ಇವತ್ತು ಒಂದು ಪರಶುರಾಮ ಸೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕವರು, ನಮಗೂ, ನಮಗೂ ಏನೂ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲ, ನಮ್ಮನ್ನು ಯಾರೂ ಕೇಳುವವರಲ್ಲದಾಗಿದೆ. ಇನ್ನು ಅಲ್ಲ ಚಾಲಿಗೇಣಿ ಪಕ್ಕಲುಗಳು ತರೆತರಾಂತರದಿಂದ ಇದ್ದಾರೆ. ಅಂಥ 200-300 ಕುಟುಂಬಗಳು ಇದರಲ್ಲಿ ಎವಿಕ್ಟ್ ಆಗಿದ್ದಾರೆ. ಅಂಥವರಿಗೆ ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಮೂರು ವರ್ಷದ ಗೇಣಿಯಷ್ಟು ವಾಲ್ಯವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದಾಗಿದೆ. ಇವರು ಏನು ಮಾಡಿದರೆಂದರೆ, 1964ನೇ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟಂತಹ 100 ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಕಾಸೂ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಆರ್ಡರ್ ಮಾಡಿದರು, 15 ದಿವಸದೊಳಗೆ, ಒಂದು ತಿಂಗಳೊಳಗೆ ಮನೆ ಬಿಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಕೆಲವರು ಅಕ್ಟಿಪಿಶನ್ ಆಗುವಾಗ ಅಲ್ಲಗೆ ಹೋಗುವಂತಹ ಭಯ ಬಂದು ಅವರು ಹೋಗುವಾಗ ಒಂದು ತಿಂಗಳು, ಎರಡು ತಿಂಗಳು, ಮೂರು ತಿಂಗಳು ತಡವಾಯ್ತು. ಅಂಥ 100 ಕುಟುಂಬದವರಿಗೆ ಇವತ್ತಿನವರೆಗೂ ಒಂದು ಚಿಕ್ಕಾಸೂ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಒಂದು ಸಲ 64ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ 1,200 ಎಕರೆ ಎಕ್ಚಾಯರ್ ಆಗಲು ನೋಟಿಫಿಕೇಶನ್ ಆಯಿತು. ಒಂದು 64ನೇ ವರ್ಷ ಅಂತ್ಯಕ್ಕೆ ನೋಟಿಫಿಕೇಶನ್ ಆಯಿತು. 66-67ರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಎವಿಕ್ಷನ್ ಆಯಿತು. 64ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಥಮವಾಗಿ ಮನೆ ಬಿಟ್ಟವರಿಗೆ ಒಂದು ಪಾವಾಣಿಯೂ ಇಲ್ಲ. 66—67ರಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟವರಿಗೆ ಮೂರು ವರ್ಷದ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದೆ ಬಿಟ್ಟವರಿಗೆ ಏನೂ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ: ಇದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರಿಗೆ ಇದರ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಪತ್ರ ಕೂಡ ಬರೆದಿದ್ದೇನೆ; ಬಂದರಿನ ಮಂತ್ರಿ ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿ. ಲಿಂಗಾರೆಡ್ಡಿಯವರಿಗೂ ಕಾಗದ ಬರೆದಿದ್ದೇನೆ. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹತ್ತು ಸಲ ಹೋದೆ. ಸ್ಪೆಶಲ್ ಡಿ. ಸಿ. ಗೆ ಬರೆದರೆ ಉತ್ತರವಿಲ್ಲ. ಎಕ್ಸಪ್ಲನೇಶನ್ ಫೈಲೇ ಇಲ್ಲ. ಈ ನಮೂನೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದರೆ, ಬಡ ರೈತರಿಗೆ, ಪರಿಹಾರ ದೊರಕುವುದಾದರೂ ಹೇಗೆ? ಇವತ್ತು ಆ 100 ಕುಟುಂಬದವರು ನಿರ್ಗತಿಕರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಪಿ ಡಬ್ಲ್ಯು ಡಿ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರ ಹತ್ತಿರ, ಫೈಲು ಎಲ್ಲಿ ಉಂಟು ಎಂದರೆ, ಅಂಥ ಫೈಲು ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಬರೇ ಇವರಿಂದ ನಿಮ್ಮ ಕಾಗದ ಬಂದಿದೆ, ಕಾಗದವನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗುತ್ತದೆಂದು ಒಂದು ಉತ್ತರ ಬಂದಿದೆಯಲ್ಲದೆ, ಆ ಫೈಲು ಎಲ್ಲಿ ಉಂಟು ಎಂದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಿಷಯದಲ್ಲೂ ಇಂಟರ್‌ಫಿಯರ್ ಆಗಿ ಜನರಿಗೆ ಇವತ್ತು ಹೊಸಸವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಅಂಥಾ ಆಫೀಸರನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿ. ಅವರು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಸೂರ್ಯ ಚಂದ್ರರು ಉದಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ? 4½ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಪತಕ್ಕೆ ಆ ದೊಡ್ಡ ಭೂತನನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ,

ಆ ಭೂತನಿಂದ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 4-5 ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ಕ್ಷೇಮವಿಲ್ಲ. ಬೈಕಂಪಾಡಿ ಮತ್ತು ಪಣಂಬೂರಿನಲ್ಲಿ ಸ್ಮಳ ಬಡಿಸಿದವರಿಗೆ ಸ್ಮಶಾನದ ಹತ್ತಿರ ಸ್ಮಳ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ವಿಟ್ಠಲದಾಸ ಶೆಟ್ಟಿ (ಆಹಾರ ಮತ್ತು ನಿತ್ಯೋಪಯೋಗಿ ಸರಬರಾಜು ಶಾಖೆಗಳ ರಾಜ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಸ್ಮಶಾನದ ಹತ್ತಿರ ಸ್ಥಳ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ತಾವು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಿಲ್ಲ. ಸ್ಮಶಾನ, ಕಾಲನಿಯಿಂದ ಒಂದೂವರೆ ಫರ್ಲಾಂಗ್ ದೂರದಲ್ಲಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸ್ಮಶಾನದಲ್ಲಿ ಜಾಗ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಪದೇ ಪದೇ ಹೇಳುವುದು ಬೇಡ.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ವಿ. ಐತಾಳ್.—ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅದನ್ನು ಸ್ಮಶಾನ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಅವರು ಆ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಬಂದು ನೋಡಿದರೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಸ್ಮಶಾನದಲ್ಲಿ ಶವಸಂಸ್ಕಾರ ಮಾಡಿದರೆ, ಹೊಗೆ ಹರಡಿಕೊಂಡು ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ವಾಸವಾಗಿರತಕ್ಕ ಜನಗಳು ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳು ಮರಿಗಳಿಗೆರ್ಾ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ಒಂದು ದೃಶ್ಯವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ನೋಡಿದರೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ವಿಟ್ಠಲದಾಸ ಶೆಟ್ಟಿ.—ನಾನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಇನಿನಬ್ಬ ಅವರೂ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ನೋಡಿದ್ದಾರೆ. ಸ್ಮಶಾನ ಕಾಲನಿಯಿಂದ ಒಂದೂವರೆ ಫರ್ಲಾಂಗ್ ದೂರದಲ್ಲಿದೆ. ಯಾವುದನ್ನೂ ನೋಡದೆ ಮಾತನಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ದಯವಿಟ್ಟು ನನ್ನ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಬನ್ನಿ ನೋಡೋಣ.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ವಿ. ಐತಾಳ್.—ಇದೇ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬೈಕಂಪಾಡಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, 'ಶವದರ್ಶನಂ' ಶುಭ ಲಕ್ಷಣಂ, ಅಂತ ಪಂಚಾಂಗದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸ್ಮಶಾನಕ್ಕೆ ದುಃಖಪಡದೆ ಹೋಗಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಅವರು ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ದೂರವಾದ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ಸ್ಪೆಷರ್ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮೀಷನರ್ ಮಾಡಿದ್ದು ಏನೆಂದರೆ 1964ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಬಂದರು ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕಾಗಿ ಜಾಗವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಕೊಟ್ಟ ಚಾಲಗೇಣಿ ಒಕ್ಕಲುಗಳಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಪರಿಹಾರ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು ? ಮತ್ತು ಈ ರೀತಿ ಬಂದರು ನಿರ್ಮಾಣದಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮ ಸ್ವಾಧೀನಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿ ಊರು ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ಕಡೆ ಹೋಗತಕ್ಕ ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ಟ್ರಾನ್ಸ್ಪೋರ್ಟ್ ಚಾರ್ಜ್ ಪೂರ್ತಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಹುಕುಂ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗಿದ್ದರೂ ಸಹ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮೀಷನರು ಒಂದು ಫ್ಯಾಮಿಲಿಗೆ 20 ರೂಪಾಯಿ ಟ್ರಾನ್ಸ್ಪೋರ್ಟೇಷನ್ ಚಾರ್ಜ್ ಕೊಟ್ಟರೆ ಸಾಕು ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಹುಕುಂ ಪಡೆದುಕೊಂಡರು. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಅವರು ಅಲ್ಲಿನ ಜನತೆಗೆ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ನೋಟಿಫಿಕೇಷನ್ನಿಗೆ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಸಿಗ್ನೇಚರ್ ಹಾಕಿಸುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ 20 ಪೈಸೆ ಸ್ಟ್ಯಾಂಪು ಖರ್ಚಿಕೊಟ್ಟು ಪೋಸ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದರೂ ಆ ಕೆಲಸ ಆಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಈ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮೀಷನರು ಆ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ತಾವೇ ಸ್ವತಃ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಬಂದು ಭತ್ಯ ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆ. ಇಂಥಾ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮೀಷನರನ್ನು ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಂ. ಇದಿನಬ್ಬ (ಮಂಗಳೂರು–2.).—ಕಾಪಳ್ಳದಲ್ಲಿ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮೀಷನರು ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೋಡಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ವಿ. ಐತಾಳ್.—ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಕಳೆದ ಸಲ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಇದು ಮಾನ್ಯ ಆಹಾರ ಖಾತೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೂ ಗೊತ್ತಿರಬಹುದು. ಆ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಹೊಸದಾಗಿ ಯಾರಾದರೂ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಪ್ರವಾಸ ಬರುವುದಾದರೆ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮೀಷನರು ಮತ್ತು ಇಂಜಿನಿಯರು ಸೇರಿಕೊಂಡು ನೀರು ಇಲ್ಲದೆ ಇರುವ ಬಾವಿಗಳಿಗೆ ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ನೀರು ತುಂಬಿ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬಂದಾಗ ಹಿರಿಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಬಂದಾಗ ಅವರಿಗೆ ಬಾವಿಯಲ್ಲಿ ನೀರು ತೋರಿಸಿ 3 ಅಡಿ ನೀರು ಇದೆ ಎಂದು ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಇನ್ನು ರ್ಯಾಂಡ್ ಅಕ್ವಿಜೀಷನ್ ಕೆಲಸ ಮುಗಿದಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ರ್ಯಾಂಡ್ ಅಕ್ವಿಜಿಷನ್ ಆಫೀಸರು ಎಂದರೆ ಡಿ. ಸಿ. ಯವರು ಇರುವುದು ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅವರನ್ನು ವಾಪಸ್ಸು ಕರೆಸಿಕೊಳ್ಳಿರಿ. ಹಾನನ-ಮಂಗಳೂರು ರೈಲ್ವೆ ಸಂಬಂಧದ ಹಾಗೂ ಇತರೇ ರ್ಯಾಂಡ್ ಅಕ್ವಿಜಿಷನ್ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಎಕರೆಗೆ 5 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ರೈಲ್ವೆ ರ್ಯಾಂಡ್ ಅಕ್ವಿಜಿಷನ್ ಆಫೀಸರು ಬರೆದರೆ, ಈ ರ್ಯಾಂಡ್ ಅಕ್ವಿಜಿಷನ್ ಸ್ಪೆಷಲ್ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮೀಷನರು ತಮ್ಮ ಅಪ್ರೂವರ್‌ಗೆ ಬಂದಾಗ 3 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಅದೇ ಖಾಯಂ ಆಗುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ಕಡಿಮೆ ಕೊಡುವಂತೆ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಇವರಿಂದ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಜನಗಳಿಗೆ ಉಪಕಾರವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಅಪಕಾರ

(ಶ್ರೀ ಪಿ. ಎ. ಐತಾಳ್)

ಆಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ರೀತಿ ಕಡಿಮೆ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡವರು ನಮಗೆ ಇನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಕೊಡಬೇಕು ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಕೇಸು ಹಾಕಿದ್ದವರಿಗೆ ಸಿವಿಲ್ ಜಡ್ಜ್ ಇನ್ನೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಜಾಸ್ತಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹುಕುಂ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. 100-200 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಕೊಟ್ಟರೂ ಅವರುಮೇರೆ ಈ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರು ಗುಳಿಗನ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಕಣ್ಣು ಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಸಿವಿಲ್ ಕೋರ್ಟಿನವರು ಪರಿಹಾರ ಜಾಸ್ತಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕಾರಣ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕೇಸ್‌ನ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಕೂಡ ಮೇಲಿನ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಅಪೀಲ್ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲಯ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿ ಅಂದರೆ ವೀರೇಂದ್ರಪಾಟೀಲರ ಜೇಲ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. 100 ರೂಪಾಯಿ 200 ರೂಪಾಯಿಗಳು ಜಾಸ್ತಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವ ಮನೆಮಠ ಕಳೆದುಕೊಂಡ ನಿರ್ಗತಿಕರ ಮೇಲೆ ಅಪೀಲ್ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಆ ಜೇಲ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಾಗದ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಂತೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮೇಲಿನ ಕೋರ್ಟನಲ್ಲಿ ಅಪೀಲ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಭಾಗದ ಬಡ ಜನರಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಇನ್ನು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಲಕ್ಕಪ್ಪನವರಿಗೆ ಹಿಂದೆ ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಒಂದು ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ. ಏನೆಂದರೆ ಹಿಂದೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಎಂ. ಎಲ್. ಎ. ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟಕ್ಕೆ ಒಂದೊಂದು ರಸ್ತೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಸಬೇಕೆಂಬ ನೀತಿ ಇತ್ತು. ಅದನ್ನು ಈಗಿನ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕೈಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ 10-15 ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರೆದಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ಎಂ. ಎಲ್. ಎ. ಆದ್ದರಿಂದ ಬರೆದೆ. ಆದರೆ ನಾನು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವನು ಎಂಬ ಕಾರಣದಿಂದ ಒಂದು ರಸ್ತೆಯನ್ನೂ ಸಹ ಮಾಡಿಸಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಂ. ಇದಿನಬ್ಬ.—ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದವರ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಮಾಡಿಸಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ಎ. ಐತಾಳ್.—ಒಂದು ವಿಚಾರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ನೋಟ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ 53 ಗ್ರಾಮಗಳು ಇವೆ. ಈ ಪೈಕಿ ಉಳ್ಳಾಯ, ಬಂಡೋಲ ಮತ್ತು ಬೆಟ್ಟದ ಮಲ್ಲೂರು ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಕೂಲ್ ಇಲ್ಲ. ಈ ಗ್ರಾಮಗಳ ಹುಡುಗರು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕಾಗಿ ಗುರುಪುರದ ಸ್ಕೂಲಿಗೆ ನದಿ ದಾಟಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕು. ಈ ನದಿಗೆ ಒಂದು ಸೇತುವೆ ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡಿ ಎಂದು ಬರೆದರೆ ಮುಂದಿನ ವರ್ಷ ನೋಡೋಣ ಎಂದು ತಾವು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ 25 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯೂ ದೋಣಿಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮೊನ್ನೆ ಇಬ್ಬರು ಮಕ್ಕಳು ನದಿಯಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದು ಸತ್ತುಹೋದರು. ನಮಗೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕೋ, ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ಸತ್ತ ಮಕ್ಕಳ ಬಳಗದವರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದೊಂದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಶ್ರೀ ಶ್ರೀನಿವಾಸಮಲ್ಯ ಅವರು ಇದ್ದಾಗ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಕೆಲಸಗಳು ಆಗಿವೆ. ಅವರು ಹೋದನಂತರ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯನ್ನು ಕೇಳುವವರೇ ಇಲ್ಲವಾಗಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ಪುನಃ ಪುನಃ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಯಾವ ಪಬ್ಲಿಕ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಕೂಡ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಪೋರ್ಟ್ ಕೆಲಸ ಆಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ತಾವು ಹೇಳಬಹುದು. ಆದರೆ ಅದು ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಿಸುತ್ತಿರುವುದು. ಶ್ರೀನಿವಾಸಮಲ್ಯರು ಇದ್ದಾಗ ಐನೂರು ಅಪ್ರೋಚ್ ರೋಡು ಬಂಟ್ವಾಳದವರೆಗೆ ಆಗಿತ್ತು. ಅದಕ್ಕೆ ಆರೂವರೆ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಖರ್ಚಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ 8-10 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಈ ರಸ್ತೆಯನ್ನು ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಿಸದೆ, ನದಿಯ ನೀರು ಬಂದು ಗುಡ್ಡಿ ಗುಡ್ಡಿ ಎಲ್ಲಾ ಹಾಳಾಗಿದೆ. ಆ ರಸ್ತೆಯನ್ನು ದುರಸ್ತಿ ಮಾಡಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎ. ಅಗ್ನಿಹೊರ್ತಿ.—ಶ್ರೀನಿವಾಸಮಲ್ಯ ಅವರು ಯಾವ ಪಕ್ಷದವರು ?

ಶ್ರೀ ಪಿ. ಎ. ಐತಾಳ್.—ಅವರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದವರು. ಅವರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದವರಾದರೂ ಕೂಡ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ನಾನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇವರು ಮಾಡಿಸಿದಂತಹ ಅಪ್ರೋಚ್ ರೋಡ್ ನೀರಿನಿಂದ ಕೊಚ್ಚಿ ಹೋಗಿ ಹಾಳಾಗುತ್ತಿದೆ, ದುರಸ್ತಿ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹೇಳಿದರೆ it is under examination—ಎಂದು ನನಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪತ್ರ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ತಮ್ಮ ಸಮಯ ಮುಗಿಯಿತು. ಇನ್ನೂ ಮಾತನಾಡುವವರು ಬಹಳ ಜನ ಇದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ವಿ. ಐತಾಳ್.—ಆಗಬಹುದು.

†ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಭೀಮಣ್ಣ (ಭಾಲ್ಕಿ).—ಮಾನ್ಯ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಬಡ್ಜೆಟ್ ನೋಡಿದರೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಮಾಜವಾದ, ಲೋಕಶಾಹಿ ಸಮಾಜವಾದ ಎಂದು ಏನು ಘೋಷಣೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ ಇವಕ್ಕೆ ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿರುವಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಿದೆ. ಈ ಬಡ್ಜೆಟ್ ನೋಡಿದಮೇಲೆ ಸಮಾಜವಾದದ ಬಗ್ಗೆ ಪರನ್ಪರ ವಿರೋಧವಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಂಡಿರುವಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ವಾಸ್ತವಿಕವಾಗಿ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಆಯವ್ಯಯ ಎರಡೂ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ವರ ಮಾನ ಎಷ್ಟು ಮಹತ್ವದ್ದು ಇದೆಯೋ ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದು ಸಹ ಅಷ್ಟೇ ಮಹತ್ವದ್ದು ಇದೆ. ಆ ಪ್ರಕಾರ ನೋಡಿದರೆ ನಮ್ಮ ಬಡ್ಜೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಏನು ಹಣ ಇದೆ, ಅದನ್ನು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿ ಹಂಚುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಬಹಳ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ. ಬಿದರೆ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಇರಿಗೇಷನ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಬಗ್ಗೆ 7 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಅನೇಕ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದೇನೆ. ಈ ವಿಚಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದಾಗಲೆಲ್ಲಾ 4ನೇ ಪಾಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾನು ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ಪಾಯಿಂಟ್‌ಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಾರಾಜ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿಯೇ ಎಲ್ಲಾ ಮಲೆನಾಡು ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಹಿಂದುಳಿದಿದೆ. ಇದನ್ನು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರದವರು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ನಾಲ್ಕನೆ ಪಾಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಡ್ರಾಫ್ಟ್ ಔಟ್‌ಲೈನ್‌ನಲ್ಲಿ ಬಿದರೆ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಈ ರೀತಿ ರೆಫರ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ :

> "It was agreed that the District of Bidar could be deemed to be the most backward in the State. It was agreed as a further step that special steps will have to be taken for the accelerated development of that district and that in particular the needs of the district will have to be given due consideration in the allocation of sectoral and schematic outlays.
>
> "Accordingly therefore, special efforts are being made to ensure the accelerated development of Bidar District to enable it to catch up with the remaining parts of the State.....
>
> "The policy during the current year has been to ensure that 1/20th of the outlays on the programmes is earmarked for the exclusive benefit of the backward District of Bidar.....
>
> "A firm decision has been taken to accord special considerations in the Districtwise allocation of funds under various schemes to this the most backward district of the State."

ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಒಪ್ಪಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಇನ್ನೂ ಕಾರಂಜ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿಲ್ಲ. ಕಳೆದ 15 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಅಂದರೆ ನಿಜಾಮರ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಸಹ ಈ ಯೋಜನೆಯಾಗಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಯೋಜನೆಯಿಂದ 17 ಸಾವಿರ ಎಕರೆಗೆ ನೀರಾವರಿಯಾಗುತ್ತದೆ. 12 ವರ್ಷದ ಹಿಂದೆ 3 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಎಸ್ಟಿಮೇಟ್ ತಯಾರಾಗಿತ್ತು. 8 ವರ್ಷದ ಹಿಂದೆ ಇದೇ ಯೋಜನೆ ಕೈಗೊಳ್ಳಲು 8 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆಂದು ಎಸ್ಟಿಮೇಟ್ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಈಗ 10 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಾಗಿದೆ. ಕೃಷ್ಣಾ, ಕಾವೇರಿ, ತುಂಗಭದ್ರಾ ಯೋಜನೆಗಳಿಂದ ನೀರಿನ ಉಪಯೋಗವನ್ನು ಪಡೆದಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಅನೇಕ ಕೆಲಸಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ಮಹತ್ವ ಪೂರ್ಣವಾದ ಯೋಜನೆಗಳು ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದೇ ರೀತಿ ಕಾರಂಜ ಯೋಜನೆಯು ಸಹ ಮಹತ್ವಪೂರ್ಣವಾದ ಯೋಜನೆ ಎಂದು ಕಂಡು ಬಂದಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದುವರೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲವಿರುವುದು ಬಹಳ ಆಶ್ಚರ್ಯಕರ ಹಾಗೂ ವಿಷಾದಕರ ವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಯೋಜನೆಗೆ ಮಂಜೂರಾತಿ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಹಾಗೂ ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಕ್ಲಿಯರೆನ್ಸ್ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಈ ಯೋಜನೆಗೆ ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಕ್ಲಿಯರೆನ್ಸ್ ಬೇಕಿಲ್ಲ. ಕಾರಣ ಯಾವುದೇ ರಾಜ್ಯದೊಂದಿಗೆ ವಿವಾದ ಇಲ್ಲ. ಯಾರ ಅಡ್ಡಿಯೂ ಇಲ್ಲ. ಆದರೂ ಕೂಡ

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಭೀಮಣ್ಣ)

ಸರ್ಕಾರದವರು ಯಾವಾಗ ಕೇಳಿದರೂ ಕೂಡ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹಣವಿಲ್ಲವೆಂದು ಒಂದೇ ರೀತಿಯ ಉತ್ತರ ಹೇಳುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ.

8-00 P.M.

ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಸರಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸರಕಾರ ಐದು ವರ್ಷ ಗಳಿಗಾಗಿ ಒಂದು ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿ ಇದರಲ್ಲಿ ಇಪ್ಪತ್ತನೆ ಒಂದು ಭಾಗದಷ್ಟು ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡು ತ್ತಿದ್ದಾರೆಯೇ ವಿನಾ ಪೂರ್ತಿ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಆಗುವಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪರ್ ಕ್ಯಾಪಿಟಾ ಇನ್ ಕಂ ಎಷ್ಟಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಆಗ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದವರು ಒಂದು ಕಡೆಯಲ್ಲ ಪರ್ ಕ್ಯಾಪಿಟಾ ಇನ್‌ಕಂ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಹೇಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಅಂಕೆ ಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ನಮಗೆ ಒದಗಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಂತೆ ನೋಡಿದರೆ ನಮ್ಮದು ಹೆಚ್ಚಾಗಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲ ಜೀರೋ ಬರಬಹುದು. ನಮ್ಮ ಸ್ಟೇಟ್‌ನಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೆ ಉತ್ತರ ಭಾಗಕ್ಕೂ ದಕ್ಷಿಣ ಭಾಗಕ್ಕೂ ಇರುವ ಅಂತರ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆ, ಸೌತ್ ಕೆನರಾ ಜಿಲ್ಲೆ ಬಗ್ಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಶಿವಮೊಗ್ಗಾ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಪರ್ ಕ್ಯಾಪಿಟಾ ಇನ್‌ಕಂ 558 ಇತ್ತು ಅದೇ ರೀತಿ ಬೀದರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಪರ್ ಕ್ಯಾಪಿಟಾ ಇನ್‌ಕಂ 223 ಇತ್ತು ಎಂದು ಇದೆ. ಇದನ್ನು ವೆರ್ ಫೇರ್ ಸ್ಟೇಟು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ರೋಕಪ್ಪಾಹಿ ರಾಜ್ಯ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ನಮ್ಮ ಹಿಂದುಳಿ ದಿರುವ ಬೀದರು ಜಿಲ್ಲೆಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆ ಎಷ್ಟು ಹಿಂದೆ ಇದೆ ಎನ್ನುವುದು ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲ ಯಾವ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ವಾಸ್ತವ ವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಬಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಏನಾದರೂ ಹಣ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಯೇ ಎಂದು ನೋಡಿದರೆ ಯಾವುದೂ ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲ. ನಾನು ಸುಮಾರು 12 ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಈ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತಲೇ ಬರುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಮತ್ತು ಅವರಲ್ಲಿ ರಿಕ್ವೆಸ್ಟ್ ಕೂಡ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಹಣ ಹಂಚು ವಾಗ ನಮ್ಮ ಬೀದರು ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಬಾಕಿ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ಪ್ರಕಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರೋ ಆ ಪ್ರಕಾರ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಬೇರೆ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಜನರ ಇನ್‌ಕಂ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಲು ಅವರಿಗೆ ಬಾವಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಕೆರೆಗಳನ್ನು ಡೀಸಿಲ್ಟ್ ಮಾಡಲು ಹಣ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಹಾಗೂ ಇನ್ನಿತರ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಬೀದರು ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಇದುವರೆಗೆ ಯಾವ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ವಿಷಾದದಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳ ಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ನಾಗಪ್ಪ.—ಬೀದರ್‌ನಲ್ಲಿ ಎಂ.ಪಿ.ಸಿ.ಸಿ. ಸಭೆ ನಡೆದಾಗ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ರೆಸಲ್ಯೂಷನ್ ಮಾಡಿರಲಿಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಭೀಮಣ್ಣ.—ನಮ್ಮ ಬೀದರ್ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಈಚೆಗೆ ಎಂ.ಪಿ.ಸಿ.ಸಿ. ಮೀಟಿಂಗು ನಡೆದಾಗ ಅಲ್ಲಿ ಬಂದ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿಯಾಗಿತ್ತು ಮತ್ತು ಒಂದು ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿ ಅವರಿಂದ ಆಪ್ಯೂರೆನ್ಸ್ ಕೂಡ ಪಡೆಯಲಾಗಿತ್ತು. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದ ಮಿನಿಸ್ಟರ್ಸ್‌ಲ್ಲರೂ ನಮ್ಮ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳವಾದ ಸಹಾನುಭೂತಿ ತೋರಿಸಿದರು ಮತ್ತು ಈ ರೆಸಲ್ಯೂಷನ್‌ನ್ನು ಯುನಾನಿಮಸ್ ಆಗಿ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಬೀದರು ಜಿಲ್ಲೆ ಬ್ಯಾಕ್ ವರ್ಡ್ ಏರಿಯಾ ಎನ್ನುವುದನ್ನೂ ಒಪ್ಪಿ ಇಲ್ಲಿರುವ ಕಾರಂಜ ಸ್ಕೀಂನ್ನು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಈ ಕಾರಂಜಾ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ನ್ನು ಮಾಡದೇ ಹೋದರೆ ಇಲ್ಲಿನ ಜನರ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಸುಧಾರಣೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದೂ ಹೇಳಿದ್ದರು ಮತ್ತು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದ ತಜ್ಞರು ಕೂಡ ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಬೇಗನೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನುವ ಆಶ್ವಾಸನೆಯನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಇದು ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾದರೆ ನಮ್ಮ ಜನರ ಗತಿಯೇನು ಎಂದು ಇಲ್ಲಿ ಕೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಾನು ಆ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯಾಗಿ ಎಂ.ಎಲ್.ಎ. ಆಗಿ ಎಂ.ಪಿ.ಸಿ.ಸಿ. ನಲ್ಲಿ ರೆಸಲ್ಯೂಷನ್ ಕೂಡ ಮಾಡಿ ಅದರಂತೆ ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಬೇ ಇದ್ದರೆ, ನಮ್ಮ ಜನರ ಗತಿಯೇನು ? ಈ ಯೋಜನೆ ಕಾರ್ಯಗತವಾಗದೇ ಇರಲು ಕಾರಣವೇನು ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಲೇ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೂ ನಾವು ನಮ್ಮ ಸರಕಾರದಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಇಟ್ಟು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಸಾರಿಯಾದರೂ ಆ ರೆಸಲ್ಯೂಷನ್ನಿನಂತೆ ಮಾಡಿಸಿಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಆಸೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಮತ್ತು ಇದಕ್ಕೆ ಏನು ಬೇಕಾದರೂ ಮಾಡಲು ತಯಾರಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಸರಕಾರದಲ್ಲಿ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನಮ್ಮ ಕಾರಂಜಾ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರೂ ಇದರ ಹೆಸರು

ನಾಲ್ಕನೇ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೂ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ನೀವು ವರ್ಷ ವರ್ಷವೂ ಕಾರಂಜ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಆಗ ಬೇಕು ಎಂದು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೂ ಇದುವರೆಗೆ ಇದನ್ನು ಮೂರು ಯೋಜನೆಗಳಾದರೂ ಇದರಲ್ಲಿ ಬರಲಿಲ್ಲ ನಾಲ್ಕನೇ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಇದರ ಹೆಸರು ಸೇರಿಸುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಆಶೆ ಇತ್ತು. ಆದರೆ ಇನ್ನೂ ಈ ಯೋಜನೆ ಫೈನಲ್ ಆಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇವೆ. ಆದುದರಿಂದ ಮುಂದೆ ನಾಲ್ಕನೇ ಯೋಜನೆ ಫೈನಲ್ ಆಗುವ ವೇಳೆಯಾದರೂ ನಮ್ಮ ಬದರ್ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಅತಿ ಮುಖ್ಯವಾದ ಕಾರಂಜಾ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ನ್ನು ಸೇರಿಸಬೇಕೆಂದು ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಸರಕಾರದಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಇದನ್ನು ಸೇರಿಸುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಆಶೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಖರ್ಚು ಕೂಡ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿ 78 ಸಾವಿರ ಎಕರೆಗೆ ನೀರು ಸಿಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು 24 ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ. ಅಡಿಯಷ್ಟು ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಬೇರೆ ಕಡೆ 3 ಕೋಟಿಯಿಂದ ಹತ್ತು ಕೋಟಿಯವರೆಗೆ ಆಗುವ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಹಣ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಈ ಸಣ್ಣ ಯೋಜನೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ವೆಚ್ಚ ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇವಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಕ್ಲಿಯರೆನ್ಸ್ ತೊಂದರೆ ಬರುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮದು ಸಣ್ಣ ಯೋಜನೆಯಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸರಕಾರ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಿ 4 ನೇ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲೇ ಸೇರಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇದನ್ನು ಪ್ರಚಾರಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಚೀಫ್ ಇಂಜನೀಯರ್‌ರವರು ಕೂಡ ಇದು ಬಹು ಮುಖ್ಯವಾದ ಸ್ಕೀಂ ಎಂದು ಸರಕಾರಕ್ಕೂ ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಜನತೆಯ ಪರವಾಗಿ ಇದನ್ನು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ, ಸರಕಾರ ಈ ಸಾರಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದೂ ನಂಬಿಕೆ ಇದೆ. ಯಾವ ಪ್ರಕಾರಕ್ಕೂ ಇದನ್ನು ಮುಂದೊಡದೆ ನಾಲ್ಕನೇ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲೇ ಇದನ್ನು ಫೈನಲ್ ಆಗುವ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಬೇಕೆಂದು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಇಷ್ಟು ಮಾತಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟುದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರನ್ನು ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ (ಹುಲಿಯೂರುದುರ್ಗ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಆರ್ಥ ಸಚಿವರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗ್ಗಡೆಯವರು ಅವರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಹೀಗಿದೆ :

'ನಾವು ಯಾವುದೇ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರಾಗಿದ್ದರೂ ಸರಿಯೇ, ಜನತೆಯ ಹಿತಸಾಧನೆ, ಶ್ರೇಯೋಭಿವೃದ್ಧಿಗಳೇ ನಮ್ಮ ಮೂಲೋದ್ದೇಶವಷ್ಟೇ' ಎಂದು. ಈ ಮೂಲ ಉದ್ದೇಶ ವೇನೋ ಸರಿ. ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳಾಗಬೇಕು, ಜನರಿಗೆ ಕ್ಷೇಮವಾಗ ಬೇಕು; ಇದನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ ಯಾವುದೇ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡರೂ ಅದರಿಂದ ಎಲ್ಲ ಜನರಿಗೂ ಪ್ರಯೋಜನ ಸಿಗಬೇಕು, ಹೀಗಿರುವ ಉದ್ದೇಶ ಇದ್ದರೂ ಕಾರ್ಯತಃ ಹಾಗೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆಯೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ನಾವು ನೋಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಒಂದು ಗಾದೆ ಜ್ಞಾಪಕಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. 'ಮನೆ ಮುಂದೆ ಮಾಡೋದು ಅನಾಚಾರ ಒಳಗೆ ಬೃಂದಾವನ' ಎನ್ನುವಂತಾಗಿದೆ ಇಂದಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ. ನಮ್ಮ ಶ್ರೀಮಾನ್ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆಯವರು ಬಡ್ಜೆಟ್ಟ್‌ನೋ ಬೃಂದಾವನ ದಂತಿದೆ. ದೇಶದ ಇತರ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಅನಾಚಾರಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ಆದರೆ ತತ್ವ ಗಳೇನೋ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಕಾರ್ಯತಃ ಏನು ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎಂದರೆ ಪಕ್ಷಪಾತ ಎನ್ನುವುದೇ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೂ ಕಾಣಬರುತ್ತಿದೆ. ಪಕ್ಷಪಾತ ಮಾಡಬೇಡಿ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಬಹುದು. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸೇತರರುಗಳ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅನೇಕ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತಲೇ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ರಸ್ತೆಗಳ ಕಾರ್ಯಗಳಾಗಲಿ, ಕ್ಷಾಮ ಪರಿಹಾರ ಕಾರ್ಯಗಳೇ ಆಗಲೀ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸೇತರರು ಇರುವ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಬಾರದು ಎಂದು ಇದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗಾಗಿ ನಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಕಡೆಗೆ ರಸ್ತೆಗಳಿಗಾಗಿ ಹಣ ಒದಗಿಸಿರುವುದನ್ನು ಒಂದು ಹೆಡ್‌ನಲ್ಲಿ ನಾವು ನೋಡಿದರೆ ರಸ್ತೆಗಳಿಗಾಗಿ ಸುಮಾರು 54 ಲಕ್ಷದಷ್ಟು ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ.

54 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ಯಾವ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಹಣ ಒದಗಿಸಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ಈ ರೀತಿ ಇದೆ—

ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಲ್	...	3,84,000
ಬೆಂಗಳೂರು ಸರ್ಕಲ್	...	2,60,000
ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಸರ್ಕಲ್	...	4,65,000
ಬೆಳಗಾಂ ಸರ್ಕಲ್	...	8,52,000
ಧಾರವಾರ ಸರ್ಕಲ್	...	11,92,000
ಗುಲ್ಬರ್ಗ ಸರ್ಕಲ್	...	20,33,000
ಮಂಗಳೂರು ಸರ್ಕಲ್	...	2,05,000

(ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ)

ಇವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೋಡಿದರೆ ಜನರ ನೀಡ್ಸ್ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಕೊಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯ ಪುನರ್ರಚನೆ ಆದಾಗ ಅನೇಕ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ರಸ್ತೆ ಸೌಕರ್ಯ ಕಡಿಮೆ ಇತ್ತು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಕೇವಲ 10 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲೂ ಸರಿಸಮಾನವಾದ ರಸ್ತೆ ಸೌಕರ್ಯ, ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಭಾವಿ, ಎಮ್ಯುಚ್ಯಕ್ತಿ, ಇವೆಲ್ಲಾ ಪೂರೈಸಬೇಕು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತೀರಿ. ಏನೂ ಸೌಕರ್ಯ ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವ ಕಡೆ ಇಂತಹ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲವೇ ! ಇಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಸೂಚನೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು 1 ಲಕ್ಷಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಖರ್ಚು ಆಗುವ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ಅದರಲ್ಲೂ ತಾರತಮ್ಯ ತೋರಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಕೆಲವು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಂತಹ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಲು ಲಕ್ಷಗಟ್ಟಲೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ, ಕೆಲವು ಕಡೆ ಕಡಿಮೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಆ ವಿವರಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಅಸ್ಸಾಲ್ಟಿಂಗ್ ಆಫ್ ರೋಡ್ಸ್ ಅದಕ್ಕೆ 17 ಲಕ್ಷ 6 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಲ್‌ಗೆ 1 ಲಕ್ಷ, ಬೆಂಗಳೂರು ಸರ್ಕಲ್‌ಗೆ 2 ಲಕ್ಷ 70 ಸಾವಿರ, ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಸರ್ಕಲ್‌ಗೆ 3 ಲಕ್ಷ 31 ಸಾವಿರ, ಧಾರವಾಡ ಸರ್ಕಲ್‌ಗೆ 5 ಲಕ್ಷ 73 ಸಾವಿರ ಈ ರೀತಿ ಇದೆ.

ಇನ್ನು ಬ್ರಿಡ್ಜಸ್‌ಗೆ ಒಟ್ಟು 1 ಕೋಟಿ 12 ಲಕ್ಷ 53 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಈ ಬಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಇದರಲ್ಲೂ ತಾವು ಯಾವ ರೀತಿ ತಾರತಮ್ಯ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ನೋಡಬಹುದು.

ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಲ್‌ಗೆ	...	10 ಲಕ್ಷ
ಬೆಂಗಳೂರು ಸರ್ಕಲ್‌ಗೆ	...	6 ಲಕ್ಷ
ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಸರ್ಕಲ್‌ಗೆ	...	13 ಲಕ್ಷ 19 ಸಾವಿರ
ಬೆಳಗಾಂ ಸರ್ಕಲ್‌ಗೆ	...	19 ಲಕ್ಷ 9 ಸಾವಿರ
ಧಾರವಾಡ ಸರ್ಕಲ್‌ಗೆ	...	14 ಲಕ್ಷ 50 ಸಾವಿರ
ಗುಲ್ಬರ್ಗ ಸರ್ಕಲ್‌ಗೆ	...	19 ಲಕ್ಷ 24 ಸಾವಿರ
ಮಂಗಳೂರು ಸರ್ಕಲ್‌ಗೆ	...	30 ಲಕ್ಷ 50 ಸಾವಿರ

ಇದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಅವರ ಜಿಲ್ಲೆಗಳನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅವಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯ ಕೊಟ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನು ನೀರಾವರಿ ಕಾಮಗಾರಿ ವಿಷಯ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಅದನ್ನು ಏನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ 1 ಲಕ್ಷಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಇರುವ ಅಂದಾಜುಗಳನ್ನು ಈ ಬಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕೊಡುವ ಆಧ್ಯಾನವನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಯಾವ ಯಾವ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಯಾವ ಯಾವ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕೇಳಿದರೆ ಲಂಪ್‌ಸಂ ಆಗಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಹಿಂದೆ ಬಜೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಈ ವಿವರಗಳನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತಾ ಇದ್ದರು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೆ ಯಾವ ಯಾವ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ, ಯಾವ ಯಾವ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶ ಇದೆಯೋ ಅದರಂತೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಈ ಬಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ತೋರಿಸುವುದನ್ನು ಕೈಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ಮುಂದೆಯಾದರೂ ಒಂದು ಲಕ್ಷಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಇರುವ ಕಾಮಗಾರಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಬಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಇಂತಿಂಥ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಕಾಮಗಾರಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಿಷ್ಟು ಒದಗಿಸಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಶಾಸನಸಭಾ ಸದಸ್ಯರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುವಂತೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸಲಹೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಮೈನರ್ ಕಾಮಗಾರಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕ್ಷಾಮನಿವಾರಣಾ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. 2 ಕೋಟಿ 30 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ಯಾವ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತೋರಿಸಲಿಲ್ಲ. ಜಿಲ್ಲಾವಾರು, ತಾಲ್ಲೂಕುವಾರು ವಿವರಣೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಅದರ ವಿವರಣೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಅದರಲ್ಲೂ ತಾರತಮ್ಯ ಇರುವುದನ್ನು ಮನಗಾಣಬಹುದು. ನೀರಾವರಿ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಅಲ್ಲ, ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿಯೂ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿಯೂ ನನ್ನ ಅನುಭವಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುವಹಾಗೆ, ರಾಜಕೀಯ, ಜಾತಿ, ನ್ಯಜನ ಪಕ್ಷಪಾತ ಇವನ್ನು ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇಂತಿಂಥ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಸಾರೋದ್ಧಾರವಾಗಿ

ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಾ ಇದೆ. ಇದನ್ನು ಕೊನೆಗಾಣಿಸಬೇಕು, ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಒಂದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವ ನಂಬಿಕೆ ನನಗೆ ಇಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ದೊಡ್ಡ ನೀರಾವರಿ ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ವಿಷಯ. ಕೃಷ್ಣಾ ಆಗಲಿ, ಹಾರಂಗಿ ಆಗಲಿ, ಹೇಮಾವತಿ ಆಗಲಿ ಇದಕ್ಕೆ ಕೆಲವೇ ಕೋಟಿ ಹಣ ಒದಗಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೂ ಒಪ್ಪಂದವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಇವಕ್ಕೆ ಹಣ ಒದಗಿಸಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, 50 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ, 30 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಯಂತೆ ಒದಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ಹಣ ಅಲ್ಲಿನ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಖರ್ಚಿಗೂ ಸಾಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ಕಾವೇರಿ ಜಲಾನಯನದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ 1974ರ ಒಳಗೆ ಮದ್ರಾಸ್‌ಗೂ ಮತ್ತು ಮೈಸೂರ್‌ಗೂ ಆಗಿರುವ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ಮುಗಿಯುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಪೂರೈಸಬೇಕು ಎಂದು ಈ ಸಭೆ ವೀಟಿಂಗ್ ಕರೆದು ಏನೇನೋ ಮಾಡಿದಿರಿ. ನಾವೂ ಕೂಡ ಮುಂದೆ ಬೇಕಾದಂಥ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದೆಂದು ಊಹಿಸಿದ್ದೆವು. ಆದರೆ ಈ ಬಜೆಟ್‌ನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಈ ಸಭೆ ಕರೆದದ್ದು ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು 1974ರ ಒಳಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮಾಡದೇ ಹೋದರೆ ಮುಂದೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕು ? ಇದಕ್ಕೆ ಏನಾದರೂ ಒಂದು ಭರವಸೆ ಕೊಡಬೇಕು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಬೇರೆ ಮಾರ್ಗ ಹಿಡಿಯಬೇಕಾದೀತು ಎಂದು ನನಗೆ ತೋರುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನು ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಶಾಸನಸಭಾನದಸ್ಯರು ಕಾಗದ ಬರೆದರೂ ಅಫೀನರ್ಸ್ ಉತ್ತರವೇ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೇನಾದರೂ ಈ ರೀತಿ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಾ ? ಹೀಗೇನಾದರೂ ಶಾಸನಸಭಾನದಸ್ಯರು ಬರೆದರೆ ಕಾಗದ ಬರೆಯಬೇಡಿ ಅವರ ಜೊತೆಗೆ ಯಾವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನೂ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಡಿ, ಅವರನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಡಿ ಎಂದು ಏನಾದರೂ ತಿಳಿಸಿದ್ದೀರಾ ? ಇಂತಹ ಕೀಳುಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಇಳಿದಿದೆಯೆಂದು ಭಾವಿಸಿರಲಿಲ್ಲ. ನಾನು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾಗ ಇಂತಹ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ನನಗೆ ಎರಡು ಕಡೆಯ ಅನುಭವವೂ ಇದೆ. ಆಗ ಎದುರು ಪಕ್ಷದ ಸ್ನೇಹಿತರಿಗೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ಪಕ್ಷದವರು ಇಷ್ಟೊಂದು ತೊಂದರೆ ಯಾಪೊತ್ತೂ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಈಪೊತ್ತಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನೋಡಿದರೆ ಉದ್ದೇಶಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಎದುರುಪಕ್ಷದವರನ್ನು ದಮನ ಮಾಡುವ ವೃಷ್ಟಿಯನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ.

ಸ್ವಾಮಿ, ಬ್ಯಾಲದ ಕೆರೆ ಬಗ್ಗೆ ನಡೆದಿರತಕ್ಕ ವಿದ್ಯಮಾನಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕಾದ್ದು ಅವಶ್ಯಕ. ಮುಖ್ಯ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಆದ ಬಾಳೆಕುಂದ್ರಿ ಅವರು ಬಹಳ ಬುದ್ಧಿವಂತರು ಎಂದು ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಅಂಥವರು ಹೋಗಿ ಸ್ಥಳ ನೋಡಿ ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗತಕ್ಕ ಸ್ವಭಾವದವರಲ್ಲ. ಅವರು ಪರಿಣತರಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. ಈಗ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಮುಖ್ಯ ಇಂಜಿನಿಯರ ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಇದ್ದಾರೆ. ಆ ಕೆರೆ ಕೆಲಸವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಉದ್ದೇಶವಿದ್ದರೆ ಪುನಃ ಇನ್ನೊಬ್ಬರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯವಿರಲಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೆ ಇದ್ದಂಥ ಮುಖ್ಯ ಇಂಜಿನಿಯರು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಾದರೂ ಕೂಡ ಮತ್ತೆ ಅದನ್ನು ಬದರಾವಣೆ ಮಾಡಿ ತಮ್ಮ ಉದ್ದೇಶ ನೆರವೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಈ ಕ್ರಮ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ನಂಬಿಂಘಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ಅಂದಾನಪ್ಪ ದೊಡ್ಡಮೇಟಿ ಅವರು ಅದನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಒಪಿನಿಯನ್‌ಗೆ ಮಾನ್ಯತೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಯಾವ ಪಕ್ಷದವರೇ ಆಗಲೀ ತಜ್ಞರು ಹೇಳಿರುವುದಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯತೆಯನ್ನು ಕೊಡಲೇ ಬೇಕು. ಇದನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಅನುಸರಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ನಮ್ಮಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ರೀತಿನೀತಿಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ರೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಲಂಚಕ್ಕೆ ಎತ್ತಿದ ಕೈ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾವು ಮರೆಯುವ ಹಾಗೆ ಇಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದು ಹೇಗೆ ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮೇಲ್ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿರುವವರು ಹಸ್ತಶುದ್ಧರಾಗಿದ್ದರೆ ಅವರ ಕೆಳಗಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆದರಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಇವರ ಹಸ್ತವೇ ಶುದ್ಧವಾಗಿಲ್ಲದೆ ಇರುವಾಗ ಕೆಳಗಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಶುದ್ಧ ಹಸ್ತರಾಗುತ್ತಾರೆ, ಲಂಚದಿಂದ ದೂರವಾಗುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವ ಭರವಸೆ ಈಪೊತ್ತು ಹೋಗಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಲಕ್ಕಪ್ಪನವರು ಸ್ವಲ್ಪ ಗಟ್ಟಿ ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಮೇರೆ ಪೂರ್ಣ ಹತೋಟಿಯನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನವರಾಗಲೀ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸೇತರರಾಗಲೀ, ತಾರತಮ್ಯ ಮಾಡಬಾರದು

(ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ)

ಎತ್ನುವ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು, ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳಿಂದ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸಮಾನವಾದ ಪ್ರಯೋಜನ ದೊರಕುವಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀಮತಿ ನಾಗಮ್ಮ (ಕಲಮಾಲ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಪಬ್ಲಿಕ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡಲು ನಾನು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ರಾಯಚೂರು ಜಿಲ್ಲೆ ಹೈದರಾಬಾದ್ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಹಿಂದುಳಿದ ಭಾಗ. ರಾಯಚೂರಿನವರಿಗೆನ್ನು, ತುಂಗಭದ್ರಾ ಡ್ಯಾಂ ಇದೆ ಎಂದು ಜನ ತಿಳಿಯುತ್ತಾರೆ. ರಾಯಚೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಮೂರು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ನೀರು ಬಂದಿದೆ. ಉಳಿದ ಭಾಗಗಳು ಹಾಗೆಯೇ ಇವೆ. ಬಡತನದಿಂದ ಜನರು ಬಹಳ ಕೊರಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ರಾಯಚೂರು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಚಂದ್ರದಂಡ ಸರ್ಕಾರ್‌ಲ್ಲಿಗೆ ತುಂಗಭದ್ರದಿಂದ ಕಾಲುವೆ ತೆಗೆದು ನೀರನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಬಹಳ ದಿವಸಗಳಿಂದ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೂ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ನಮ್ಮ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಏನೂ ಬಂದಿಲ್ಲ. ನೀರು ಎಷ್ಟು ಇದ್ದಾಗೂ ಕೂಡ ಎಲ್ಲೋ ಹರಿದು ಹೋಗುತ್ತದೆ ಏಕೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಒಬ್ಬರೂ ಆದರ ಕಡೆ ನೋಡುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಬಡತನ ಬಹಳವಿದೆ. ಆ ಭಾಗಕ್ಕೆ ನೀರು ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಇದುವರೆಗೂ ಬರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ವಿಷಾದದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಪಬ್ಲಿಕ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಇಲಾಖೆಯವರು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ ಅಲ್ಲಿ ಆಯಕಟ್ಟಿನ ರಸ್ತೆ ಮಾಡಬೇಕು ನಮ್ಮ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಯಾವುದೂ ಆಗಿಲ್ಲ. ಯಾವುದೇ ಭಾಗವಾಗಲಿ ಆಯ ಕಟ್ಟಿನ ರಸ್ತೆ ಮುಂತಾದುವನ್ನು ಯಾವ ಕಾಲಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೂ ಅಂಥವರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ವೆ ಮಾಡಿಸಿ, ಎಸ್ಟಿಮೇಟ್ ಮಾಡಿಸಿ, ತಯಾರು ಇಟ್ಟಿರಬೇಕು. ಬಾವಿ ಯಾಗಲೀ, ಕೆರೆಯಾಗಲೀ ಯಾವುದನ್ನು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಸರ್ವೆ ಮಾಡಿ ಎಸ್ಟಿಮೇಟುಗಳನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿರಬೇಕು. ಇದರಿಂದ ಯಾವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಅರ್ಜೆಂಟಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ.

ನಾನು ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದಂತೆ ರಾಯಚೂರು ಜಿಲ್ಲೆ ಬಹಳ ಹಿಂದುಳಿದ ಭಾಗ. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಅಪ್ಪರ್ ಕೃಷ್ಣ ನೀರನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೀವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಯಾವಾಗ ಬರುತ್ತದೆಯೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಹೋದ ಸಲ 13 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದರು. ಅದ್ರಲ್ಲಿ ಸಿಬ್ಬಂದಿ, ಮತ್ತು ಇತರ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಆಯಿತು. ಆ ಕಟ್ಟಡದ ಕೆಲಸ ಏನೂ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿದರೆ ಬಹಳ ಜನರಿಗೆ ಅನ್ನ ದೊರೆತು ಊಟ ಮಾಡಿದ ಹಾಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಕೃಷ್ಣಾ ವ್ಯಾಲಯಲ್ಲಿ ಲಿಫ್ಟ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಸರ್ವೆ ಆಗಿ, ಎಸ್ಟಿಮೇಟ್ ಆಗಿದೆ, ಅದು ಮಂಜೂರಾಗಿ ಅತಗೂರು, ರಾಮಪುರ, ಕೊತಕುಂದೂರ್ ಈ ಭಾಗಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ವಾಗುವ ಹಾಗೆ ಎಸ್ಟಿಮೇಟ್ ಮಾಡಿ ತಯಾರು ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಅರ್ಜೆಂಟಾಗಿ ಮಾಡಿಸ ಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಕೆಲಸ ಪುರು ಆಗುವ ಹಾಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡ ಬೇಕು ಎಂದು ಪದೇ ಪದೇ ಪಬ್ಲಿಕ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಇಲಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಮನವಿ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ ನಮ್ಮ ಕಷ್ಟವೇನು ಎನ್ನುವುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ.

ಅಪ್ಪರ್ ಕೃಷ್ಣಾ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿದರೆ ಎಡದಂಡೆ ನಾಲೆ, ಬಲದಂಡೆ ನಾಲೆ ಎಂದು ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವುದನ್ನು ಮೊದಲು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳೋಣ ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರ ಬರುತ್ತದೆ. ಇನ್ನೂ ಡ್ಯಾಂ ಕಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಮುಂದೆ ಎಡದಂಡೆ ನಾಲೆ, ಬಲದಂಡೆ ನಾಲೆ ಎನ್ನಲಾರದಂತೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು.

ರಾಯಚೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಮನವಿ ಮಾಡಿ ನನ್ನ ಎರಡು ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† Sri G. CHANDRAKANTH (Bidar).—Hon. Speaker Sir, I rise to oppose the demands placed before this House for consideration relating to Public Works, Electricity and Irrigation schemes, etc. These demands, total comes to Rs. 98 crores almost amounting to half of the Budget provision of this year. I have gone through all the demands and I find that major portion of the amount has been asked for and none of the new works were to be taken up this year. I would confine

myself to Bidar District rather than going in detail. I can very boldly say that no new major works of any kind have been included this year in our area. A few works in Sri Manickrao's constituency have been proposed to be taken up. A few more works have been taken up in the Constituency of Sri Bhimanna. Both of them are the Congress members. For a few incompleted works, a small amount seems to have been earmarked for their completion. I do not know at this rate whether we will be able to complete them in coming 25 years. No Irrigation works such as tanks and projects have been taken up in Bidar District. Though we have been pressing during the last 4 or 5 years that irrigation tanks should be taken up, they have not been taken up. These irrigation tanks are found to be very defective. For example in our District, there is one Nizampur Tank. We do not find water at all in this tank. Water does not store in the tank. There are so many such tanks in our District. So many such tanks are constructed defectively in connivance with the P. W. D. contractors. Not a single drop of water will be there. But the ryots have to pay the betterment tax and such other taxes though the water has not been given. Other facilities also have not been given. It is quite unjustifiable to say that these people should pay all these taxes though the facilities have not been given. The ryots are due to pay arrears of all these taxes. As rightly pointed out by Sri Bhimanna Bidar District is a very backward area. Though the Government have assured that several developmental programmes will be taken up in this District, we find no such developmental works have at all been taken up. Every time we are bringing to the notice of the Government in every speech of ours that Bidar has been neglected and developmental activities should be taken up forthwith. But so far our speeches have had no effect. The Government is not heeding to our request. In this connection I want to mention here, that Hon'ble Member Sri Kalmankar was mentioning that 23 tanks are taken up. But actually they are not situated in our District.

Even in regard to Road Development we are far far behind. There was a Committee appointed for the purpose. The Committee has submitted a report. But unfortunately the recommendations of the Committee have not been implemented and they have gone into cold storage. You are telling several times, that between the North and South of the State there is much disparity and this disparity could be done away with by earmarking some good amount. Have you done this? The only project that is proposed in the District is Karanji Project which has been estimated for Rs. 12 crores. I am told the plans and estimates are ready and they have been sent to the Central Government. Our Minister concerned told us several times that only technical clearance is to be obtained for this project. I do not know how long it will take. Our Hon'ble Chief Minister is going to Delhi tomorrow. He may take up this question with the Central Government and see what all to be done is done in this matter, and see that this most backward District is brought up to the level of other Districts.

(SRI G. CHANDRAKANTH)

With regard to electrification, I say that only 44 villages have been electrified and only a few pump sets have been energised. I would therefore request that a good number of pump sets may be energised and a few more villages are electrified. Pump sets are only the source for irrigation in Bidar District. Therefore, steps should be taken to see that as many number of pumpsets as possible may be energised. With these words, I thank you, Sir.

† ಶ್ರೀ ಸಮಾಶಿವಪ್ಪ ಪಾಟೀಲ್ (ದೇವದುರ್ಗ). —ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಕಡೆಯದಾಗಿ ನನ್ನ ಭಾಷಣವಿರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ. ಈಗ ತುಂಗಭದ್ರ ಕಾಲುವೆಯಿಂದ ರಾಯಚೂರು ಏರಿಯಾಗದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ನೀರಾವರಿಯಾಗಿ ರಾಯಚೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯವರು ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯ ರೀತಿಯಿಂದಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಇದೆ. ಆದರೆ ನೀರಾವರಿ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಸುಮಾರು 6 ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ ನೀರಾವರಿಯಾಗುತ್ತದೆಂದು ಪಿ.ಡಬ್ಲ್ಯೂ.ಡಿ.ಯವರು ಡಿಕ್ಲೇರ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ನಿಜವಾಗಿ ಇದರಲ್ಲಿ ಈಗ ಡೆವಲಪ್ ಆಗಿರುವುದು ಕೇವಲ 3 ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ. ಇನ್ನೂ 3 ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ ಡೆವಲಪ್ ಆಗಲು ಫೀಲ್ಡ್ ಛಾನಲ್ ಆಗಬೇಕು, ಬೇಕಾದ ಮೆಷೀನರಿ ಇಲ್ಲ. ಸಿಂಧನೂರಿನಲ್ಲಿ ರೆಫ್ರಿಜಿಗೇಷನಿಂದ ಬಂದು ನೆಲಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿರುವ ಸಾಲವನ್ನು ಮತ್ತು ಮೆಷೀನರಿ ನೋಡಿದರೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಕೂಡ ನಮ್ಮ ರೈತರಿಗೆ ದುಃಖವಾಗುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 18—20 ಬುಲ್‌ಡೋಜರುಗಳು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿವೆ. ಆದರೆ ಇಡೀ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ತುಂಗಭದ್ರ ಆಯಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಒಂದು ಬುಲ್‌ಡೋಜರ್ ಇದೆ. ಇದರಿಂದ ನೀರಾವರಿ ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಆದಾಯ ಬೆಳೆದು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ರೈತರಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ, ಅದು ಅವರ ತಪ್ಪಲ್ಲ. ನಿಜವಾದ ತಪ್ಪು ಸರಕಾರದ್ದು.

ರಸ್ತೆ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ರಾಯಚೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಮೈಲಿ ರಸ್ತೆ ಇರಬೇಕೋ ಅಷ್ಟಿಲ್ಲ. ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಹಣವನ್ನು ಅಲಾಟ್ ಮಾಡುವ ಬದಲು ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಅಲಾಟ್‌ಮಾಡಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು ನನಗನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಸರ್ಕಾರ ಅಥವ ಡಿವಿಜನ್‌ಗೆ ಅಲಾಟ್ ಮಾಡಿದರೆ ಪೊಲಿಟಿಕಲ್ ಪ್ರೆಷರ್ ಮೂಲಕ ಯಾರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಬೇಕೋ ಅಷ್ಟನ್ನು ಅವರು ಅಲಾಟ್ ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಬೇರೆ ಕಡೆಗಳಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ದೊರೆಯುವುದಿಲ್ಲ, ಅಂಥ ಕಡೆ ಕಮ್ಯೂನಿಕೇಷನ್ ಮತ್ತು ಕಟ್ಟಡಗಳು ಸಾಕಾರ್ಯವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಾವು ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳು ಬಜೆಟ್ಟನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನನ್ನ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಯಾವ ಹೊಸಕಟ್ಟಡ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ, ಒಂದು ರಸ್ತೆ ಇಲ್ಲ, ಒಂದು ಹೊಸ ಕೆರೆ ಇಲ್ಲ. ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರಿದ್ದಾರೆನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂದನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಇಡೀ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಅವಶ್ಯವಿದೆ ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕಮ್ಯೂನಿಕೇಷನ್ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ಅಥವಾ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ಅಥವಾ ನೀರಾವರಿ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಎಲ್ಲಿ ಅವಶ್ಯವಿದೆ ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಬೇಕು.

ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಸಿಟಿ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ ಇವೊತ್ತು ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ರಾಯಚೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಎಂ. ಎಲ್. ಎ ಗಳ ಮೀಟಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿ ಐ. ಪಿ. ಸೆಟ್‌ಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಯಿತು. ಐ. ಪಿ. ಸೆಟ್‌ಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಏಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ, ಏಕೆ ಮಂಜೂರು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ? ಇದಕ್ಕೆ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಸಿಟಿ ಬೋರ್ಡ್‌ನವರ ತಪ್ಪೋ ಅಥವಾ ಕೋ ಆಪರೇಟಿವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನವರ ತಪ್ಪೋ ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರ ಬಂತು. ರ್ಯಾಂಡ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಐ. ಪಿ. ಸೆಟ್‌ಗಳನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಬೇಕು. ಬ್ಯಾಂಕಿನವರು ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಸಿಟಿ ಬೋರ್ಡಿಗೆ ಇಂಥವರಿಗೆ ಐ. ಪಿ. ಸೆಟ್ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಬೇಕು, ಲೈನ್ ಎಳೆಯುತ್ತಿರೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂದು ಅವರು ಕೇಳಬೇಕು. ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಸಿಟಿ ಬೋರ್ಡಿನವರು ರ್ಯಾಂಡ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನವರು ಒಬ್ಬರನ್ನೊಬ್ಬರು ಕೇಳಿಕೊಂಡು ಸಾಲ ಮಂಜೂರು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇಪ್ಪತ್ತರಲ್ಲಿ ಆರು ತಿಂಗಳು ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಸಾಲವಲ್ಲಿ 90 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ರಿಕವರಿ ಆಗುವವರೆಗೆ ಮುಂದಿನ ಅಪ್ಲಿಕೇಷನ್ ಪರಿಶೀಲನೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. 89 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ರಿಕವರಿ ಆದರೂ ಯಾರಾದರೂ ಒಬ್ಬ ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಅಥವಾ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟ್ ಅಥವಾ ಪ್ರಭಾವಿ ಮನುಷ್ಯ ಸಾಲದ ಮರುಪಾವತಿ ಮಾಡದ ಇದ್ದರೆ ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಸಾಲ ಸಿಕ್ಕುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿಯ ಕ್ರಮದಿಂದ ಯಾವ ರೈತನಿಗೂ ಅನುಕೂಲವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರ ಸುಲುವಾಗಿ ಐ. ಪಿ. ಸೆಟ್ಸ್ ಎಲ್ಲ ಕಡೆಯೂ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಿಂದ ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರು ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದರು. ಈ ಇರಾಖೆಯಲ್ಲಿರುವಷ್ಟು ಸಿಸ್ಟಮ್ಯಾಟಿಕ್ ಆಗಿ ಬೇರೆಲ್ಲಿಯೂ ಕರಪ್ಷನ್ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅಂದಾಜಾಗಿರುವ ರೇಟಿನಲ್ಲಿ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಇಂಜಿನಿಯರಿಗೆ 5 ಪರ್ಸೆಂಟ್, ಎಕ್ಸಿಕ್ಯೂಟಿವ್ ಇಂಜನಿಯರಿಗೆ 5 ಪರ್ಸೆಂಟ್, ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡಿಂಗ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ಗೆ ಇಷ್ಟು, ಚೀಫ್ ಇಂಜನಿಯರಿಗೆ ಇಷ್ಟು ಎಂದಿದೆ. ಆಮೇಲೆ ನಿಮಗೇನೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ ಇಲ್ಲ ಭೇದ ಭಾವನೇ ಇಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಸಿಸ್ಟಮ್ಯಾಟಿಕ್ ಕರಪ್ಷನ್ ಡಿಪಾರ್ಟಮೆಂಟ್ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಈ ಇರಾಖೆ ಯಾವಾಗ ಸುಧಾರಣೆಯಲ್ಲಿತ್ತು ಎಂದರೆ—ನಾನು ಅವಾಗ ಎಂ. ಎಲ್. ಎ. ಆಗಿರಲಿಲ್ಲ—ಮಾನ್ಯ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸುಧಾರಣೆಯಲ್ಲಿತ್ತು ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಆವಾಗ ಸ್ವಲ್ಪ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿತ್ತು. ಮಂತ್ರಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಇಂಜಿನಿಯರು ಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಭಯವಿತ್ತು. ಭಯದಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟೂ ಕರಪ್ಷನ್‌ಗೆ ಪರ್ಸೆಂಟೇಜ್ ಕಡಮೆ ಆಗಿರಬಹುದು. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಆದಷ್ಟೂ ಕರಪ್ಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು. ಎಸ್ಟಿಮೇಟ್ ಮಂಜೂರಾಗಿರಾದೆ, ಚೆಕ್ಕಿಕರ್ ಸ್ಯಾಂಕ್ಷನ್, ಆಗಲಾರದೇ ಎಕ್ಸಿಕ್ಯೂಟಿವ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್, ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡಿಂಗ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಯಾರೇ ಆಗಲೀ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಾರದು ಎಂದು ಆದೇಶ ಕೊಡಬೇಕು. ಅವರು ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಟೆಂಡರ್ ಇಲ್ಲದೆ ತಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಎಷ್ಟೋ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬನೇ ಒಬ್ಬ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್ ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದಿರುತ್ತಾನೆ. ರಾಯಚೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರೇ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರು 20 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ಟೆಂಡರ್ ಕರೆಯುವಾಗ ಒಂದು ಎಸ್ಟಿಮೇಟ್ ಇರುತ್ತದೆ. ಒಂದು ವರ್ಷವಾದ ಕೂಡಲೇ ಅದು ರಿವೈಸ್ ಆಗುತ್ತದೆ. ಒಮ್ಮೆ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ಆದ ಬಳಿಕ ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಆಗಬೇಕಾದ ಕೆಲಸ ಮುಗಿಯುವವರೆಗೆ ಎಸ್ಟಿಮೇಟಿನಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ರೇಟಿನಲ್ಲಿ ಯಾವ ಬದಲಾವಣೆಯೂ ಆಗಲಾರದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಆ ರೀತಿ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡುತ್ತ ಹೋದರೆ 10 ವರ್ಷವಾದರೂ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ಪ್ರಕಾರ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದೊಂದು ವರ್ಷಕ್ಕೂ ರೇಟ್ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಆ ಕೆಲಸ ಮುಗಿಯುವುದಿಲ್ಲ, ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಆದಾಯವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ ರಾಜ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ರೀತಿ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್ ರಾಜ್ಯವಾಗಲಕ್ಕೆ ತಾವು ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರನ್ನು ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—Now the House stands adjourned to meet tomorrow at 9 A.M.

The House adjourned at Forty-five Minutes past Eight of the Clock to meet again at Nine of the Clock on Friday, the 7th March 1969.

WD 12603—GPB—500—21-6-69